

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos postai sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitólár sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 857.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szombat, április 11.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezéreltek: Hajó a Maroson.**
- Szóll Kálmán kijelentései.**
- As állam mint konkurrens.**
- Tisza István az obstrukció ellen.**
- Öngyilkos jogtanár.**
- Böhm Adolf mérlegel.**
- Olcsóbb leas a villam.**
- A pécsi botrány.**
- Hadseregünk megerősítés előtt.**
- Meggyilkolt varróleány.**
- A Krivány-gyermekek igénypöre.**
- Elesipett pénzhamisítók.**
- Vád alá helyezett ügyvédjelölt.**
- Tárcs: Az özvegy. Irta: Andronicus.**
- Csarnok: Mese a boldogságról. Irta: Kaleczky Irma.**

Hajó a Maroson.

Arad, április 10.

Sok olyan dolog van, a mi a közéletben fontossággal bír, s még sem talál elég méltánylást, mert az érdeklődés más felé van irányítva, sokszor meddő dolgok által lekötve.

Ilyen tema például a Maros mint vizi út. Közgazdasági, kereskedelmi s más szempontokból itélve rendkívül fontos, következményeiben óriás kihatással bíró dolog lenne a hajózható Maros. Hazánk ezen hatalmas s kiterjedésében nem utolsó helyen álló folyója ősidőktől fogva csakis a tutajozásnak s csak magasabb vizáltságnál szolgált nagyobb fahajóknak forgalmi vonalul. Rendkívül változó vízgyűjtő terei s geológiai szempontból rendkívül

érdekes, változó talaj jellegei, helyenkint meglepő esése évezredekken keresztül oly változatos jellegű mederrel bíró folyóvá lett, azt lehetne mondani oly vad természetűvé vált, hogy az emberiség eddig tehetetlen volt vele szemben. Minden téren óriás erőmegfeszítéssel törekszünk a nyugati államok kulturájának niveaujára, s így ma már kötelességünk vele foglalkozni s ezt a nagy s érdekes folyót a kultúra szolgálatába állítani.

Azt hiszem, hogy felesleges a viziút tömegszállításánál minden más közlekedési eszközzel szemben óriás mérvben szembeötlő olcsóságát kiemelni, s annak milliókban kifejezhető hasznát cseleltetni, a mely az általa érintett nagy vidékek előnyére válna, ha a Marost mint hajózható folyót lehetne használni. De viszont nem szabad érintés nélkül hagyni, hogy éppen kényes természeténél s tekintélyes hosszánál fogva, annak hajózhatóvá tétele rendkívül nehéz s óriás költségekkel összekötött feladat. A legfontosabb, talán a legnagyobb s természeténél legkényesebb része a Marosnak a bennünket aradiakat is közlő érintő, az arad-szegedi, illetve a torkolatig terjedő szakasz. Tulajdonképpen pedig a Radna-Lippától a Maros torkolatáig terjedő része.

Paulisnál elhagyva az őt környező hegységet, lép a Maros az Alföldre s utja folyton üledékes talajban vájt, omlós régi tengerfeneket képző kavics, homok, iszap

és felül humusrétegekből álló mederben vezet, a hol a folyton omladozó partok biztosítására még alkalmas anyag is hiányzik. Itt rakja le medrében azt a tömördek hordalékot, a melyet részben hoz, részben utközben leszakít s így folyton emelkedik, habár lassan, de állandóan a mederfeneké, amit kihatásában az állam által épített arad-mezőhegyesi élővízcsatornánál tapasztalhatunk, s a mi a csatorna gyakori tisztítása által elég költséget okoz.

A Maros tudvalevőleg a hegyek közötti alsóbb szakaszaiban idéz elő ily partszakadásokat, még mielőtt utolsó hegyszorosán áthalad s ez által a síkságra is tömördek hordalékot hoz. Ezért kezdte meg az állam a szabályozási, illetve partbiztosító munkálatokat ott s ezek Konoptól kezdve egész Paulis-Barackáig készen vannak, amely munkálatok által a rakoncátlan folyó ott már nagyobb bajt nem csinálhat.

Érdekes megemlíteni, hogy ezen partbiztosító és szabályozási munkálatok folyamán, melyek az aradi folyamernökség kirendeltje: Azary Kornél főmérnök szakszerű vezetése mellett folynak pl. Solymos községnél, közvetlen a történeti nevezetességű várom alatt a Maros fenekén keresztül egy 6 méter korongszélességgel bíró kőgátra bukkantak, a mely a középkorból eredhet s valószínűleg a folyón lefelé haladó idegen hajók feltartóztatására szolgált. Ott az állami

Az özvegy.

Irta: Andronicus.

Orpheia már ötödik esztendejét élte özvegységének s még mindig nem tudott Eüridikosz elvesztésébe belényugodni.

Holott a hívságos világ azt találta, hogy Orpheia özvegyi sorsa irigylésre méltó. A takarékosága révén dús gazdaggá gyarapodott Eüridikosz több százszor ezer drachmákat hagyott volj rá örökségül, végrendeletileg méltányolván azt a nagy szerelmet és hűséget, melyet a szép szőke Orpheiától tíz évi boldog házasságukban zavartalanul tapasztalt.

— Ostoba, szívtelen világ! — sóhajtozá az emelkedettebb lelkű Orpheia, valahányszor célzás esett rá, hogy a rendkívül uri jóléthez, melyben élt, nem igen illenek mind újra meginduló özvegyi könyei. — Ostoba, szívtelen világ! Van is ennek fogalma róla, mi az, mikor az özvegynek mindene van, ami felesleges, csak az hiányzik, ami a szívének szüksége. Mikor a végtelenül szeretett férj, a lehető legjobb férj hiányzik neki!

Mert csakugyan: Orpheia szentül meg volt győződve, hogy Eüridikosz férji erényekben minden halandó és halhatatlan férjéknél különb vala. E szent meggyőződésében az évek múlása nem hogy meg nem rémitette, hanem hovatovább mindjobban megerősítette.

A haszontalan világ ellenben erre csak annyit mondott, hogy Orpheiának rövid az em-

lékezőtehetsége s hogy a mint Eüridikoszt messzebb és messzebb látja képzelőtehetségével az idők távolságában, annál inkább elmosódnak előtte hibái. A világ szerint Orpheiának soha nem volt olyan jó dolga Eüridikosz életében, mint halála után. A fukar Eüridikosz — úgy mondák — keményen kordában tartotta a szép menyecskét s ez jóformán mukanni sem mert zsarnoki hajlamu férje mellett.

Orpheia azonban folyvást a leggyengédebb kultuszt üzte férje emlékével. Ha otthon volt Korinthoszbán, naponként legalább egy órát töltött el sirjának ápolásával s arról a néhai jó férj kedvelt virágai sohasem hiányozhattak. Kifaragatta szobrát fehér márványból egy méloszi mesterral, egy alexandriai festővel pedig olyan fatáblára festette le kitűnő arcképét, melyet magával vihetett, ha szomorú özvegységének némi szórakoztatására elutazott, az olympiai játékokat, vagy az athénei színházakat megnézni. Kénytelen-kelletlen a korinthoszi jó társaság mulatságaira is eljárt a szép özvegy, de férjeért való örök gyászát mindig magával vitte arcán és szívében.

Esténkénti lefekvés előtt, hálószobájában nagy könyhullatás közt csókolgatta Eüridikosznak faragott és festett képét. Az istenekhez pedig ilyenkor így imádkozott:

— Ti, akik minden csodát megtehettek s a kik méltányolhatnátok a hitvesnek kitartó hű szerelmét, miért nem indultok meg az én özvegyi sorsomon? ... Hogy más halottakból soha többé nem lehetnek élők, azt értem. Mert

más halottakat idővel elfelednek és nem szeretnek többé hátrahagyottjaik. De látjátok: én sohasem tudom elfeledni Eüridikoszt s ma is csak úgy, sőt még inkább szeretem őt, mint házasságunk legboldogabb napjaiban. Miért ne támaszthatnók tehát fel az én hűségem és szerelmem jutalmául? Miért ne adhatnátok vissza nekem az én elfeledhetetlen férjemet?

Zeusz pedig, a ki meghallá ezt s a ki mindig szívesen foglalkozott szép asszonyokkal, egy este, nem valami ijesztő alakban, hanem csak mint valamely szelíd bölcs, ott termelt az imádkozó özvegy előtt.

— Orpheia, — szólott — én kész vagyok meghallgatni az imádságodat. De mivel nem szeretnék neked joakaratóból rosszat tenni, figyelmeztetek, hogy én ugyan visszaadhatom neked Eüridikoszt, de azután már a további következőknek nem én leszek az oka és az ura. Hisz tudhatod, hogy mindeneknél: halandóknál, halhatatlanoknál s még nálamnál is erősebb a végzet, vagyis — a logika. Azért ne siessük el a dolgot. Egyelőre tán elég lesz, ha én Eüridikoszt csak rövid próbára adom vissza neked. Mondjuk, hogy huszonnégy órára. Ha aztán úgy találod, hogy valóban jobb neked ve'e élni, mint özvegyül, akkor holnap este ilyenkor törd össze egy kalapáccsal a szobrát és vedd tüze az arcképét. Látni fogom ebből, hogy te valóságban óhajtod őt birni, nem pedig ábrándban és ábrázolásban — s akkor ő élted végéig veled marad, mint élő. Ha ellenben mást gondolsz, mint ma, akkor

kostró a Maros fenekébe temetett ősrégi fegyvereket hozott a felszínre, amelyek valószínűleg a régi rablólovagok korszakából származnak.

A Maros folyó Arad és Szeged közötti szakaszának hajózhatóvá tételének óriás fontossága s közgazdasági haszna indított engem, hogy a múlt évben ez irányban mozgalmat kezdeményeztem.

S nagy örömmel szolgált, midőn elhangzott felszólalásom termékeny talajra talált, midőn Csanád vármegye alispánja kezébe vette a dolgot s oda vitte, hogy már a földművelésügyi kormány nem csak foglalkozott e kiváló fontos kérdéssel, de a leghatározottabb formában ígéretet is tett, hogy a Maros folyó Szeged és Makó közötti része még a folyó évben, az *Aradig terjedő része pedig 1907-ig hajózhatóvá lesz téve.*

A Maros ez által egy olcsó és nagy közlekedési vonallá fog válni, a minek hasznát számokban kifejezni ma még nem is lehet.

Paikert Henrik.

Szell Kálmán kijelentései.

(Apponyi az indemnitív-vitában.)

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, április 10.

A kibontakozás, a melyet a husvétii vakáció eseményeül vártak, még mindég késik. Még jövődölésekben se alakul ki a helyzet legközelebbi alakulásának képe. Hogy a kormány engedményeket nem tehet, a felől körülbelül tisztában vannak, de azt hiszik, a miniszterelnök bizonyos kijelentésekkel is el fogja érní ezek hatását. Erre nézve szabadelvű párti körökből a következő sorokat vesszük:

Szell Kálmán miniszterelnöknek és báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter bécsi utjához ha nem is vérmes, de biztató reményéseket fűznek politikai körökben t. i. a szabadelvűpárt ama körében a holerkerülni óhajtják az ex-lex állapotot. Jó forrásból arról értesülök, hogy Szell Kálmán miniszterelnök az indemnitív vita elején több nevezetes kijelentést fog tenni a két éves katonai szolgálati időről, a

tisztképző iskolák tananyagáról, illetve a magyar ifjak kiképzéséről, és precíze meghatározott időt fog jelezni arra nézve, hogy mikor terjeszti be a kormány a *katonai büntető reformról* szóló törvényjavaslatot. És ez a határidő az őszön túl messzebbre terjedni nem fog.

Hogy lesz-e hatása e kijelentéseknek, arról értekezni is korai volna. Mindazonáltal erősen biznak abban, hogy az ellenzék meg fogja gondolni, vajjon előidézzé-e újból a törvénytelen állapotot. Miként alakul a helyzet, az már április 20—25-ike körül el fog dölni. Annyi azonban már most bizonyos, hogy a kormány a függetlenségi párt értekezletén formulázott feltételek tárgyalásába *nem megy bele*, mert az a meggyőződése, hogy ezzel minden jövődőlő parlamenti tárgyalást lehetetlenné tesz.

A képviselőház elnöke Apponyi Albert gróf családjával tudvalevőleg Bécsben időzik most, a hol a jövő keddig marad és szerdán reggel érkezik meg Budapestre. Bizonyos, hogy Apponyi részt fog venni az *indemnitív-vitában* és az indemnitív tárgyalása alatt *elnökölni nem fog.*

TÁVIRATOK.

A balkáni zavargások.

Konstantinápoly, április 10. Az úszkúbi vilajet kralyevai kerületében egy bolgár banda bukkan fel. A szaloniki vilajet szereszi szandsakjában a Struma és Meszta folyók között a melnik kerületben 80 főnyi, a novrokopi kerületben pedig 80 főnyi banda bukkan fel. *Semsei* bej, az úszkúbi vilajet csendőrpáncsnoka nagy csendőrségi különítménnyel üldözi a bolgár határszélen lévő bandákat.

Konstantinápoly, április 10. Hír szerint a porta közölte az orosz nagykövetséggel Ibrahim albán merénylő elítélését, de a nagykövetség az erről szóló jegyzéket azzal küldte vissza, hogy a merénylőt a beismert merényletért halálra kell ítélni, vagy ha ártatlan, fel kell menteni. Mitrovicában letartóztatnak nyolc mohamedán embert, akik állítólag tudtak a merényletről.

Konstantinápoly, apr. 10. Hilmi basa főfelügyelő az úszkúbi vilajet összes helyiségeiben kiküldöttökkel kihirdette, hogy a reformok *feltétlenül szükségesek és okvetlenül végrehajthatnak.* Minden ez ellen irányuló kísérletet szigorúan meg fognak büntetni. Nyomatott hirdetményt is szándékoznak kibocsájtani!

bagyd érintetlenül a szobrot és a képet. S ne félj. Eüridikosz nem fog ismét meghalni! Csak eltűnik, mint egy álom. Magad pedig nem is másként fogsz egy napi visszatérése emlékezni, csak mintha álmodtad volna az egészet.

— Legyen, óh, kegyelmes királyja minden isteneknek!

És Zeüsz eltűnt. Helyette ott állt Eüridikosz, közönbösen, mintha sohasem halt volna meg s mintha nem történt volna semmi különös.

Orpheia is, egyszerre egészen természetesen találta a helyzetet. Ugy érezte, hogy csak álmodott valami kínosat és bolondot férje haláláról, a maga özvégységéről, keserveiről s a csodára kész Zeüszről. Dehogyan volt ő özvagy egy percig is! Hisz lám, itt a férje s épp olyan, mint mindig. Azaz, mint a mézes betek és havak elmulta óta mindig volt. Kissé száraz és közönbös, mint minden reudes üzletember, de azért a legjobb férj és apa az egész világon. Orpheia szelíden, szerelmesen borult a nyakába.

— Ah, kedves uram, mily szörnyű álom volt! Azt álmodtam, hogy te meghaltál.

Eüridikosz nem volt barátja az érzélgésnek. Orpheianak kissé tulheves csókját szabályszerű házastársi csókkal viszonzta, mely ugy cuppant, mint egy józan rendreutasítás. Röviden végzett az ölekezéssel is, aztán leült egy karosszékbe. Visított s egy legyintéssel elballagattatta Orpheiát.

— Ti asszonyok, mindig összevissza álmodtok. De helyes közmondás, hogy bolond, a ki az álmait elbeszéli s még bolondabb, aki meghallgatja.

Orpheia kissé megfélemlítve ült le a zsámolyra, férje lábához. Föltekintett rá, mintha parancsait lesné. S halkan kérdezé:

— Talán fáradt vagy édes uram?

— Hogy a manóba ne volnék fáradt ekora utazás után? Okeánián is tuljártam s az iberiai part városaiban létesítettem kereskedelmi összeköttetéseket. Remélem különben, hogy nem hiába fáradtam. Az üzlet igen jónak igérkezik. De hogy vannak a gyerekek? Alusznak már?

— Igen, féltizkor lefektettem őket.

— Miért fél tizkor? Miért nem pont kilenckor? . . . Nem mondtam meg, hogy kilenckor minden gyereknek ágyban a helye? Orpheiai Orpheia, te mindig a régi maradsz. A mint én kihuzom hazulról a lábamat, mindjárt szabadjárja ereszted az egész házat. Am lássuk a gyerekeket!

Lábujjhegyen nyitottak be a gyermekszobába. A kis ifjabb Eüridikosz álmában éppen prüszkölt és egy kevéssé köhögött; a kis ifjabb Orphia pedig lerugta volt a takaróját s az éji mécs meztelen idomocskáira sűtött.

A férjből egyszerre kitört az aggodalmas, hipochondrikus apa.

— Orpheia, Orpheia, te sohasem tanulod meg, mennyire kell a gyerekek egészségére vigyázni! Ez a fiu meghült, ez köhög, ez torokgyíkot kap vagy valami más borzasztó nyavalyát!

— Dehogyan kap, édes uram. Egy kicsit náthás, — az semmi.

— Egy kicsit náthás? Es az neked semmi! Pedig már sok halálos gyermekbetegség kez-

Az állam mint konkurrens.

(Egy röpirat.)

Arad, április 10.

A hazai nagy ipart kiválóan édeklő tárgyban adott ki egy röpiratot *Katona* Béla, a neves közgazdasági író. Az állami beruházások ügyéhez szól, s a legnevezetesebb része az, a melyben az állami gyáraknak a magánosok iparvállalataival szemben kifejtett illojális versenyt tárgyalja.

Ebből a részből, amely sok igazságot és levonni való morált tartalmaz, az alábbiakat reprodukáljuk:

Az állami gyárak versenye azóta vált elviselhetlenné, a mióta a *pénzügyminisztérium* fenhatósága alá tartoznak, mert ezen idő óta, — minden egyébre való tekintet nélkül, — azokat kizárólag fiskális érdekek szolgálatába állították. Ezt a föltévest tökéletesen megerősít a helyi érdekű vasutak engedélyokirataiba felvett *kényszer szakasz*, tanuskodik róla az a körülmény, hogy legujabban az állami gyárak vezetősége, a *hidgyártás* terén mutatkozó csekély foglalkoztatást, illetve munkát is nagy részben el akarja venni a magán gyáraktól, a mennyiben velük kartellszerű egyezséget csak oly feltétel mellett hajlandó kötni, ha azok neki, az eddig biztosított 27 százalék helyett 48, illetve 40 százaléknyi *részvétel* engednek át; — bizonyítja továbbá az, hogy az ország egyetlen *mozdonygyára* nem képes munkára szert tenni, mert az állami gyárak, a *mozdonyok* terén mutatkozó szükségletet teljesen a maguk részére foglalják le; — tanuskodik erről az a maga nemében hallatlan körülmény is, hogy a *karánsebes-hátszegi* vasut létrejöttét a pénzügyi kormány bebizonyíthatólag azért akadályozza meg, mert az a kaláni vasgyár létalapiját és prosperitását biztosítaná, ami azonban a kincstári vasműveknek támasztana erős versenyt sok irányban; — bizonyítja az, — hogy végül egy igen kisszerű, de annál jellemzőbb példával világítsuk meg a helyzetet, — hogy a kassai kereskedelmi és iparkamara egyik jelentésében rezignáltan panaszkolja, hogy „a szerszámgyártók helyzete súlyosbodott, mert nemcsak egymással, hanem az *állami vasgyárak versenyevel* is kellett küzdeniök.”

Ime, ha mérlegezzük a h. é. v. engedélyokirataiba felvett kényszer szakaszoktól a fenti kamarai jelentésig felmerült jelenségeket, azt látjuk, hogy alig van ágazata vas- és gépiparunknak, a melynél az állami gyárak a magán ipari vállalatoknak illetéktelen versenyt ne támasztának. De kitűnik mindezekből más

dődött egy kis náthával. De persze, mert egy kis nátha semmi, az sem baj, hogy ez a kis leány takaró nélkül van kitéve az éj ártó hidegének.

— Hisz annyiszor betakarom, de mindig újra lerugja a paplant.

— Te pedig, gondos anya, még sem teszed meg, a mire százszor kértelek; még sem varrsz a paplankájára szalagot, a mivel az este meg lehetne kötni.

Orpheianak köny gyült a szemébe a szemrehányásokra, mialatt kis leányukat betakar-gatta.

— Ugyan már asszony, megint pityeregsz. Hát bántottalak én? Hát nekem már annyi sem szabad, hogy egyre s másra szeretettel figyelmeztesselek?

— Csak figyelmeztess, édes uram, igen hálás vagyok érte. De nem tehetek róla, hogy olyan nyafli a természetem.

— Látod, öreg asszonykám, így már szeretlek. Belátod a hibádat, ez szép. Csak az nem szép, ha aztán belátott hibánk javítására nem törekszünk.

— Törekedni fogok.

— Helyes. Tehát akkor azt is jegyezd meg, hogy a gyermekeknek ilyen tulságosan drága selyem-bársony köntösök egészen feleslegsek.

— De mikor oly helyesek az ilyenekben!

— Ej, ej asszony, asszony! Hisz te is elég helyes vagy, csakhogy . . .

— Csakhogy, — ugyan mondd ki bátran, a mint szoktad: csakhogy *esirkeeszecském van.*

egyéb is. Nevezetesen az, hogy a pénzügyminiszter — egyáltalán nincs kétségünk benne, hogy jóhiszeműen — tévedett, midőn a pénzügyi bizottságban elhangzott panaszokra azt válaszolta, hogy az állami vasgyárak a magániparnak versenyt nem támasztanak s hogy azokra *árszabályozás* szempontjából szükség van. Hogy ez a válasz mennyire téves információ alapulhatott, kitűnik abból, hogy magán vas- és gépipari vállalatok egyenesen az *állami vasgyárak rovdására* írják az állami beruházási művelet megfelleklését is.

Ezen meggyökeresedett felfogás bizonyítása tekintetében elég arra utalnunk, hogy a Magyar vasművek és gépgyárak orsz. egyesülete 1902. június hó elején felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez a beruházási program tárgyában azon *indokolás* kapcsán, hogy az állami vasgyáraknak a magángyárakkal szemben támasztott versenye már régi és jogos panaszok tárgyát képezi, másrészt hogy az államvasutak szükségletének, az állami és magángyárak között való percentuális felosztása, egy — a magángyárak kizárása mellett tartott értékesletlen olyképen állapított meg, hogy az a magániparra nézve feltétlenül sérelmes, s annak körében mély megdöbbenést és visszatetszést keltett. Az egyesület ezen felterjesztésére válasz nem érkezvén, 1902. november hó elején újból kérte a minisztert, hogy a megállapodások valódi tartalmát, — bármily kedvezőtlen legyen is az a magániparra nézve — közölje.

Ez a felterjesztés sem nyert máig elintéztést, úgy hogy a magánipar, dacára annak, hogy legelső sorban érdekelt fél, még mindeddig nem tudja, hogy milyen elvek alapján fog megtörténni az államvasuti munkák felosztása. Érthető s mi sem természetesebb, hogy emiatt nagy az elégedetlenség és elkeseredés a magángyárak körében. Végre is, az ilyen tekintélyes iparcsoportot képviselő egyesület felterjesztésének el nem intézése, sőt válasza sem méltatása, egész világosan mutatja, hogy egyrészt a jelzett megállapodásokban oly dolgok foglaltatnak, melyeknek publikálásától félnek, melyek tehát bizonyára sérelmesek a magángyárakra; másrészt pedig, hogy az állami vasgyárak érdekeinek szolgálatán kívül, a magán vas- és gépiparral szemben, a kormány egyszerűen felmenti magát elemi kötelezségeinek teljesítése alól.

Ha az állami vasgyáraknak ilyenentén való becézése egymagában is súlyos visszahatást gyakorol magángyárainkra, még fokozottabb mértékben éreztetik pusztító hatásukat azok a jogosulatlan, vagy méltánytalan előnyök, melyeket a gyárak az államhoz való közvetlen viszonyukból kifolyólag élveznek.

Nevezetesen:

1. az állami vasgyárak *nem fizetnek kamatot* az igénybe vett tőkék, vagy hitelek után;
2. az államnak eszközölt szállításaik és teljesített munkáik után *nem fizetnek adót*;
3. *leírásokat* egyáltalán nem eszközölnek, s így ezen a címen az üzemi költségeket nem terhelik;

4. az állami munkák legnagyobb részét, — a mennyiben ezek felosztására nézve kartellszerű megállapodások nincsenek, — *szabad verseny kizárásával* kapják meg.

Mindezek készpénzben kifejezhető előnyök, melyek a versenyképességre, — bármely ajánlati tárgyalásnál, — döntő befolyást gyakorolnak. Ezek után valószínű-e, hihető-e, hogy igaza volt a pénzügyminiszter urnak, midőn a pénzügyi bizottságban azt állította, hogy maguk a magángyárak félneknek legjobban az állami gyárak eladásától? Nem, éppenséggel nem. Határozottan, minden kétséget kizárólag konstatálhatjuk, hogy a magán vas- és gépipar nemcsak hön óhajtja, de az állammal szemben *követelésül állítja fel* azon kívánságát, hogy az *állami gyárak magánvállalkozásba bocsáttassanak*.

Tisza István az obstrukció ellen

(Nyílt levél a választókhöz.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 10.

A politikai körökben nagy feltűnést keltő nyílt levelet intézett Tisza István választóihoz. Ebben Tisza István gróf a legkiméletlenebb és a legerősebb hangon ítéli el az obstrukciót s a kisebbség ellenállását a katonai javaslatok ellen.

A nyílt levél első részében a kiegyezés kérdéseivel foglalkozik az Ausztriához való kapcsolatot ápolva, a második részében pedig ismételtén felajánlja az ország véráldozatait.

— A történelem — ugymond — azon nemzetek emlékezetét örökíti meg ércetábláin, melyek pénzt és vért tudtak áldozni, midőn a haza érdeke úgy kívánta. Apáink vérrrel szereztek meg és tartották meg ezt a mi drága hazánkat a mi számunkra: férfias cselekvéssel, *áldozatkész teherviseléssel* tarthatjuk meg azt utódaink részére mi is.

Azután erősen elítéli az ellenzók küzdelmét, melyről azt mondja, hogy alkotmányellenes. A nyílt levél még azt sejteti, hogy új válasz-

tások is következhetnek. Az obstrukcióról ezeket mondja:

— A kisebbség *fellázadása* ez a nemzet többségének jogai és a törvény hatalma ellenes. *Könnyelmű, vagy gonosz merénylet*, amely minden téren megtermi *átkos gyümölcseit*. A kisebbség lejtőre jutott, amelyen megállani nem tud és mind *újabb és újabb jogtalanságra ragadtatja magát*.

— *Szégyen és harag* — ugymond — szoritja össze sziveinket, ha elgondoljuk, hová jutottunk. A nemzet lelkiismeretének, a nemzet jobb belátásának kell feltámadni és megállást parancsolni azoknak, akik elvakultan ragadják a *végveszély felé a nemzetet*.

— A rombolás ezen áldatlan munkája *nem folyhat tovább* — folytatja. — Még véget vetnet annak a kisebbség hazafiúi jobb belátása. Adna Isten, hogy bekövetkezzék ez a megoldás, a mig nem késő.

A nyílt levelet ezzel fejezi be:

— *Sokáig nem várhatunk rá*, és fel kell vennünk a nehéz küzdelmet. Az önök képviselője ott lesz azok sorában, akik a *magyar alkotmány megvédésére sietnek*.

A nyílt levéllel sokat foglalkoznak azok a politikusok, a kik a husvéti vakációt a fővárosban töltik. A szabadelvű-párt egyes tagjainak véleménye szerint a nyílt levélnek hangja egyáltalán nem alkalmas arra, hogy az ellenzék engedelkenységre bírja, sőt jobban tüzei a harcra.

Öngyilkos jogtanár.

(Az idegbaj halottja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 10.

Kinos szenzációt keltett közel három hét előtt Eperjesen egy jogtanár feltűnő viselkedése. *Sarudy Vilmos dr.*, az eperjesi jogakadémia tanára nyílt utcán, fényes nappal, minden alapos ok nélkül tetteleg inzultálta Eperjes egyik előkelő ügyvédjét. Az utcai botrány után Sarudy eltűnt Eperjesről.

Eleinte azt hitték, hogy csak rövid időre elutazott a városból, míg a felizgatott kedélyek lecsillapulnak, de elmúlt egy hét és semmi hírt sem kaptak s így gyanus lett az eltűnés. A

Es Orpheia szerény megadással csüggesztette szép fejét két kis kezébe.

— Mindig érzélgős térre viszed a dolgokat, — kezdé megint Eüridikosz. — Hát biz' az igaz: ha már valaki régi feleség és kétszeres anyja, akkor kötelessége a komoly gondolkodás. Te már tudhatnád, hogy a fényűzés nem nekünk való. Igaz, hogy én sokat keresek, te sokat is költesz. Így nem lehet eleget megtakarítanunk. Látom, hosszú távolléteket ugyan csak felhasználtad a pénzkidobásra. A lakást kibővítetted, újra butoroztad — és mily cifrán! Cselédet is kétannyit fogadtál, mint a mennyivel beértük. Látod Orpheia, te kedves vagy, hü vagy, de ez nem elég ám! Okosnak, takarékosnak is kell lenned... No, de ma már igen belejöttél a könyvezésbe. Nem is bántalak tovább. Eredj aludni, szívem. Most csak add át a pénztár kulcsait, a beszámolásra holnap is ráérsz. Azaz, még jobb lesz, halasszuk azt holnaputánra. Holnap nekem igen sok üzleti dolgomat kell rendbehozni a városban. S holnaputánig te is rendbeszedheted kissé kiadási jegyzeteidet.

— Holnapután nem lehet édes uram.

— Miért nem?

— Mert már helyeket váltottam a nagy színelőadásokra, melyek Athenben holnapután kezdődnek. S az odautazásra is minden elő van készítve.

— Hallatlan! Hiszen te a Dárius kincsét is elköltenéd, ha én még jókor haza nem toppanok. Nem Orpheia, ez a sok, ez nem járja! Ha már megváltottad azokat a jegyeket, hát holnap találunk elég léhát Korinthosban, ki

megveszi tőlünk felpénzzel is. Az utazási előkészületeket pedig rendeld vissza. En nem engedem meg az afféle dinom-dánom életet. Nem, soha! Vissza fogsz szépen térni a mi régi, komoly, tisztos, egyszerű életmódunkhoz. Inkább Spárta, mint Athén. Ertetted édes?... Így. Holnapután pedig beszámolsz. Már előre égnek mered a hajam, hogy mennyi hiábavaló költségesedről fogok hallani.

Orpheia még sohasem tért annyira megszontyolodottan éji nyugalomra, mint ma. Ezt az első találkozást férjével, annyi idő után, ő egészen másformának képzelte el. Csupa csóknak, ölelésnek, édes szerelemnek. Igaz, hogy a mikor álomra hunyta könyes szemét, férje még odajött ágyához s nagylelkű bocsánata jeléül néhány ünneplő csókot cuppantott fejére. De Orpheianak már elment a kedve minden hitveskedéstől s a falnak fordult.

Másnap, sok mérges reggeli zsémbelés után, férje jókor elment hazulról, temérdek meggyülemlett helybeli üzleti dolga után s kijelenté, hogy késő estig nem is kerül haza.

Es Orpheia, a mint Eüridikosz nem volt otthon, nagy megkönnyebbülést érzett. Olyan jól érezte magát, hogy megint szabadon s a ház és a maga uraként intézkedhetik, parancsolgathat! Ugy, a hogy álmodta, mikor Eüridikosz hosszú ideig messze-messze járt. Be szép élet is volt az! Még az az özvegyi fájdalom való édelgés is oly kedves bus mulatság vala! Csupa báj, költészet, virág, kép és szobor!...

Kép és szobor? Nini, hisz Eüridikosz képe és szobra valóban itt van ma is. Ez tehát nem álom.

Beesteledett. Pont kilenckor Orpheia már a gyereket is lefektette, bár azok szerették volna megvárni apjukat. Orpheianak magának is fájt, hogy a duzzogó két kicsit ily korán ágyba kell kergetni, de — ha muszáj! A kis leány paplankájára is rávarrta a szalagot, de a kicsi visitott, mikor rákötözte. Még az ágyban is rakoncátlanokodott, hogy ő nem mumia s hogy azért is le fogja rugni a takarót. A kis Rüdikosz pedig, anyja ideges, türelmetlen tilalmával dacolva, többet prüsskölt és köhögött, mint valaha.

A maga hálószobájába térvén, Orpheiát szokatlanul izgatta az a kép, meg az a szobor. Mialatt haza várta élő férjét, összehasonlította a valót azzal a szépséges özvegyi ábránddal, melyet e kép és e szobor mellett ő annyiszor álmodott.

S most hirtelen megragadta őt az arra eszmélés, hogy neki ezt a képet a tűzbe kell vetni, ezt a szobrot össze kell törni. Mert, mintha bizonyos huszonnégy órási időhatár volna erre kitűzve? Mintha a legfelsőbb hatalom ettől tette volna függővé, hogy ne az az álmodott özvegyi ábránd legyen a való s hogy ne páros házaseletnek valósága tűnjék el álom gyanánt?

Kapta a képet s a tűz felé vitte. Rá nézett. Nem volt ereje beledobni.

Kalapácsot ragadott s a szoborra emelte. Nem volt ereje lesujtani vele.

— Micsoda barbárság is lenne ilyen műremeket megsemmisíteni.

Mondá — és a huszonnégy óra letelt.

rendőrség közértesítést bocsátott ki az el-
tűnt jogtanár felkutatására, de minden ered-
mény nélkül.

Tegnap délután, az eperjesi rendőrséghez
Soroksárról távirat érkezett, hogy Sarudy
Vilmos dr. jogtanár hulláját a halászek kifog-
ták a vízből. — Közel husz napig rejtegette a
Duna vize az öngyilkos jogtanár holttestét,
kit nagymérvű idegessége üzdött a halálba.

Sarudy Vilmos dr. igen tehetséges ember
volt, de heves idegbaja sok kellemetlenségbe
sodorta. Eperjesen már két ízben kötött elő-
kelő ur emberekbe, a kiket felhívulásában tett-
legesen megbántott. A legutóbbi viselkedése
után, a mint lecsillapult, valószínűleg a szégyen
miatt választotta a halált.

Eperjesről, a fővárosba utazhatott, hol az-
tán a Dunába ölte magát. Eperjesen, dacára a
fiatal jogtanár viselkedésének, nagy részvételre
talált a tragikus halál, mert a kiváló szellemi
tulajdonságokkal megáldott ifju tudós jobb
sorsra volt érdemes.

Soroksárt a hulla személyazonosságát a ru-
hájában talált írásból, fehérneműjének kezdőbe-
tűiből állapították meg.

Böhm Adolf mérlegei.

(Ujabb vád alá helyezés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 10.

Böhm Adolf, az aradi ügyészség nevezetes
lakója ellen, az aradi ügyészség tudvalevőleg
csalás és okirathamítás miatt indított nyo-
mozást. A nyomozás végén elejtette Böhm
Adolf ellen az okirathamítás miatt emelt vá-
dat, mert ez a cselekmény a büntethetőség
szempontjából elévült. Az aradi ipar- és nép-
bank erre mint főmagánvádló, fentartotta Böhm
ellen a magánokirathamítás vádját is.

Avval vádolta Böhmöt a népbank igaz-
gatósága, hogy 1898., 1899. és 1901. években
az évi mérlegbe 88,614 korona behajthatatlan
váltókövetelést, a mely tulajdonképpen érték-
telen, vagyonszerűen tüntetett ki, hogy a részvé-
nyeseknek és magának jogtalan hasznot sze-
rezen.

A nagyváradi főügyészség ekkor újabb
vádirat benyújtását rendelte el és most már
egy Böhm, mint tettestársa, *Konschitzky* József
ellen az aradi ügyészség vádat emelt a bü-
ntető-törvénykönyv 401. szakaszába ütköző és a
408. szakasz 2. és 3. pontja szerint minősülő
magánokirathamítás büntette miatt.

Ezen újabb vádirat ellen Böhm Adolf ügy-
védje, *Czédly* Károly dr. kifogásokat adott be,
melyeket ma tárgyalta a vádtanács. A tanács
elnöke *Gallu* József bíró, elnöke *Domokos*
László és szavazója *Zubor* Gyula bíró volt.
Mint hogy *Konschitzky* József nem emelt ki-
fogásokat, a vádtanács csak Böhm kifogásait
tárgyalta. Az előadó referádája, az ügyész és
védő felszólalásai után a tanács Böhm Adolfot
és *Konschitzkyt* a mérleg meghamisítása miatt
is vád alá helyezte, azon indokolással, a mely-
lyel azt az ügyészség vádirata kérte.

A vádtanács ezenkívül tárgyalta Böhmnek
azt a kérvényét is, melyet súlyos betegségére
való tekintettel szabadlábra helyezése iránt adott
be a vádtanácsnak. A vádtanács kimondotta
határozatában, hogy miután a jelenlegi vádtól
függetlenül, a törvényszék egy másik esetben
már intézkedett ez irányban, a vádtanács nem
tartja magát illetékesnek a szabadlábra helye-
zés kérdésében határozni.

Böhm Adolf védője ez ellen felelőbe
tárláshoz, s így az iratok ismét felmennek
Nagyváradra.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szombat: Szünet.
Vasárnap: Délután: Tündérlak Magyarhon-
ban, tündérrege. Este: A modell, operette. (Páratlan
bérlet.)
Hétfő: Délután: Csizmás kandúr, bohózat. Es-
te: A modell, operette. (Páros bérlet.)
Kedd: Hamlet, tragédia. (Páratlan bérlet.)

* **Hamlet.** A jövő héten lép fel *Könyves*
Jenő, a társulat új szerelmese és hőse, *Hamlet*,
dán királyfi szerepében. Könyvest igen jó hír
előzte meg, és így a legnagyobb érdeklődéssel vár-
juk a fellépését. Ahol eddig ezt a szerepet ját-
szotta, mindenütt a legnagyobb elismeréssel ta-
lálkozott. E bizalmat mi is előlegezzük neki, és
várjuk a fellépést.

* **Ünnepi előadások.** Zilahy igazgató érde-
kesen állította össze az ünnepi négy előadást.
Vasárnap d. u. 3 és fél órakor fél helyárák
mellett *Tündérlak Magyarhonban* kitűnő nép-
színmű kerül színre. A fő szerepekben *Békassy*
Gyula és *Sz. Karácsonyi* Mariskával. Este 7 és
fél órakor *A modell* rendkívül bájos operett, a
főszerepben *Zilahy* S. Vilmaival. A legna-
gyobb érdeklődéssel nézünk az operettnek ugy-
szólván bemutatója elé, mert habár már adták
is e darabot Aradon, de teljes egészében csak
most fogjuk megismerni. Hétfőn d. u. 3 és fél
órákor fél helyárákkal a *Csizmás kandúr* tün-
dériés varázsszerege kerül szíre. Ez előadásban
ismerjük meg *Orbán* Árpádot, színházunk je-
les karnagyát, mint zeneszerzőt, a mennyiben
5 zenésítette meg a bájos varázsszereget. Hétfőn
este ismét *A modell* operett kerül színre.

* **Látványosság a nyári színpadon.** *Zilahy*
igazgató, egy pazar fényű szecessziós termet ké-
szítettett *Végh* István színházi festőművészszel.
Mielőtt azt rendes használatba venné, a nagy
közönség részére kiállította a termet a nyári
színpadon, ahol azt a közönség hétfőn,
kedden d. e. 10 től d. u. 4 ig teljesen díjtala-
nul megtekintheti. Bejárás a Maros-part felől,
a nagy kapun át.

Olcsóbb lesz a villam.

(Ahol alkudni lehet.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 10.

A villamos társulat szerződése körül
történt leleplezésünk élénken foglalkoz-
tatja most már nem csupán a közönséget,
hanem a társulat aradi és budapesti ve-
zetőségét is. A villamos társulat köréből
vett értesülés szerint ugyanis a szerződés
ominozus 31-ik pontja nem csupán a kö-
zönség előtt volt ismeretlen, de *elkerült*
figyelmét a vállalat igazgatóságának is.

Ez utóbbi, az események hatása alatt,
megbeszélés tárgyává tette amaz even-
tualitást, hogy minő hatást keltene Ara-
don a társulat olyatén állásfoglalása,
hogy elismervén ez utóbbi a 31-ik pontra
nézve a közönség jogait, akadálytalanul
kifizetné a fogyasztóknak az esedékes re-
fakciákat.

Más oldalról vett értesülésünk szerint
a társulat úgy vágja ki magát a hinár-
ból, hogy a villamárakat hektowattonként
két fillérrel leszállítja. Ez utóbbi modus
annál kevesebb nehézségekkel fog járni,
mert a szerződésben kikötött tíz filléres
alapárakat eddig is csak azok a fogyasz-
tók fizették, akik olyan boltnak nézték a
villamos társulatot, ahol „szabott áron”
méri a portékát. A villamos vállalatnál
azonban két és három filléres árendémé-
nyeket értek el eddig is mindazok, kik nem
sajnálják a fáradságot, alkuba bocsátkozni a
társulattal.

A villamárak leszállításával aztán ér-
vénytelennek válik a szerződés 31-ik pontja
is, mert a társulat visszatérítési kötele-

zettsége csak a tíz filléres villamárakra vo-
natkozik.

Önként értendő, ennél fogva, hogy
azok a fogyasztók, kik eddig kedvezményes
áron kapták a villamárakat, *refakciákra*
igényt nem tarthatnak.

A közműhely haszna tehát már is je-
lentkezik Aradon. Mert ha nem kerül
felszínre a közműhely kérdése, akkor nem
kerül nyilvánosságra a villamos társulat
szerződése sem; s a villamos világítás
Aradon még évek hosszú során át a leg-
drágább marad az országban.

A pécsi botrány.

(Sorsich őrnagyot nyugdíjazták.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 10.

Most, hogy napról napra jobban kitűnik a
pécsi honvéd-hadapródiskolából kicsapott nő-
vendékek ártatlansága, remény van arra, hogy
őket visszafogadják, persze nem a pécsi isko-
lában a hol visszatérésük kellemetlen lehetne
az áruló honvédnövendékekre, hanem az or-
szág egy más hasonló intézete. De ugyanakkor
valószínűvé válik, hogy az iskola parancsnokát
nyugdíjba küldik.

Az ügy legújabb fázisairól a következőket
táviratozzák:

Sorsich őrnagy a honvédhadapródiskola pa-
rancsnoka *Juhász* századossal ma *Budapestre*
utazott, hogy a honvédelmi miniszternek jelen-
tést tegyen az ügy azon új fordulatáról, a mely
szerint a növendékeket *ok nélkül tiltották ki* az
iskolából. A szakaszvezetőt, a ki a Gotter-
halte-ügyet egy üzletben *Nagy* József péknek
elbeszélte, *Rein* Sándornak hívják.

Valószínűnek tartják, hogy az ártatlanul
kicsapott növendékeket az ország egy másik
katonai intézetébe felveszik.

Ellenben *Sorsich* őrnagy nyugdíjaztatását be-
fejezettnek tekintik.

Ama napon, amikor a Gotterhalte ügy ki-
tudódott, *Gaudernak* József altábornagy (az
aradi 3. huszárezred volt parancsnoka), aki ka-
tonai szemlén épp Pécsen időzött, a vacsoránál
ezt kérdezte *Sorsich* őrnagytól:

— Mi van a Gotterhalte-üggyel?

Az őrnagy állítólag azt válaszolta erre:

— *Sajnos, tiszték is vannak belekeverve.*

Ebből azt következtetik, hogy a Debre-
cenbe áthelyezett és tanári állásától lefokozott
Thurzó hadnagyon kívül lesznek még tiszt-
áldozatai a botrányoknak.

Hadseregünk mozgósítás előtt

(Rendelet a tartalékos tiszteknek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 10.

A balkáni háborús mozgalmak hullámai
immár átcsaptak monarchiánk területére. Tel-
jesen megbízható értesülésünk szerint több
hadtest tartalékos tisztjei titkos rendeletet kap-
tak, melyben kioktatják őket, hogy a *várható*
mozgósítás esetén, minő szolgálati kötelesség vár
reájuk.

Odalenn a Balkánon egyre forrnak a szen-
vedélyek, egy várost bombáztak és a szomszéd
államok mozgósítanak. Az osztrák-magyar mo-
narchia külpolitikája hozza magával, hogy ne-
künk is résen kell lennünk. Ausztria-Magyar-
ország a statuszkvo politikáját üzi, ha valame-
lyik külérő ezt meg akarná háborítani, a mi
közös hadseregünk lesz az első, mely lenn te-
rem a Balkánon. Magyarországon számos olyan
jelenség konstatálható, melyből arra lehet kö-
vetkeztetni, hogy katonai körökben nagyfoku

szeged uralkodik. Talán feszült várakozásnak lehetne leginkább nevezni az állapotot. Az évente rendezni szokott harcászati játékokat az idén szokatlanul korán tartják meg a főtisztek, a tartalékosok egy részét feltűnő korán hívta be a hadügyi kormány és ehhez jön a háborús jelenségek betetőzéseként egy titkos rendelet, mely a mozgósításra egyenesen előkészíti a tartalékosokat.

A rendelet magyar fordításban így hangzik:

Ezennel értesítjük, hogy ajánlati lapja szerinti szolgálati alkalmazásának épségben tartása mellett a mozgósítás esetére, idegen csapatok és parancsnokságok szállítmányainak, ruházatainak és felszereléseinek átvételére rendeltetik ki az 1—7 mozgósítási napok idejére és utasítatik, hogy legkésőbb a mozgósítás első napján reggel 7 órakor a pótkeret-zászlóaljparancsnokságnál jelentkezzenek.

Ez a rendelet sejtetni engedné, hogy a mozgósítás rövid idő kérdése. Értesülésünk szerint a 7-ik hadtest elől lesz a mozgósított hadtestek között.

TANÜGY.

(—) Előléptetett tanárok. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Kohlbauer* Ferenc aradi állami főreáliskolai rendes tanárt a nyolcadik fizetési osztály első fokozatába, *Abaffy* Béla és *Pittner* Aurél makói állami főgimnáziumi, továbbá *Jancsovits* Ferenc aradi állami főreáliskolai tanárokat pedig a kilencedik fizetési osztály első fokozatába előléptette.

(—) Egy tanító jubileuma. Szép ünnepségben részesül Magyar-Bánhegyes községe *Acs* János községi tanítót e hó 14-én, abból az alkalomból, hogy tanítói működésének negyedszázadát betölti. E napon a község diszközgyűlést tart, a melyen a Csanádmegyei tanító-egylet mezőkovácsházai járáskörének tagjai is részt vesznek s a diszközgyűlés után tartják meg rendes tavaszi gyűlésüket. A diszközgyűlésen *Zachariás* Béla jegyző fejezi ki az ünnepeltnek a község köszönetét. Utána volt tanítványai, majd *Kun* László kunagotai és *Lengyel* János ref.-kovácsházai állami iskola-igazgatók üdvözöli az ünnepeltet; a községi és tanítói gyűlés után a leányiskola termelében a járásközi tanítók és tanítónők részvételével társasbédre gyűlnek, melynek végén *Zachariás* Béla jegyző adja át az ünnepelt jóbarátainak ajándékát. Este táncvigalom, a község családos földesgazdáinak részvételével. Az ebédnél egy teríték ára 2 kor. 20 fill.

A Krivány-gyermekek igénypöre.

(Vitás 50,000 korona.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 10.

Krivány János ügyét elintézte a büntető-bírószék utolsó foruma is, de a vagyona fellett még tart a perlekedés Aradvármegye árvaszéke és *Krivány* hozzátartozói: felesége és gyermekei között.

Amikor a sikkasztás kipattant, Aradvármegye árvaszéke lefoglaltatta *Krivány* összes vagyonát. A lefoglalt értékpapírok között voltak a *Krivány* gyermekeinek nevére szóló biztosítási kötvények, a melyek részint katonai szolgálat esetére, részint egy bizonyos kor elérésére szóltak.

Krivány Jánosné, a maga és gyermekei, továbbá *Krivány* mostoha leánya, *Szilágyi* Ilona igénypert jelentettek be ezen biztosítási kötvények, továbbá több részvény és értékpapírra nézve, a melyekről azt állították, hogy azok az asszony vagyonából szereztettek be. Összesen mintegy 50,000 korona érték ellen jelentettek igényt.

Az aradi kir. járásbíró, ahol *Babó* Iván járásbíró hozott ítéletet ez ügyben, az igénykeresetet elutasította. A biztosítási kötvényekre nézve a járásbíró ezt azzal indokolta, hogy a kedvezményezettek: *Krivány* gyermekei a tulajdonjogot még nem szerezték meg és az különben is bizonyos feltételhez van kötve: tudniillik, ha a díjat lefizetik. A részvényekre és értékpapírokra nézve pedig kimondta, hogy ha azon a tulajdonjog formailag igazolva van, de e mellett igazolásra szorul a szerzési mód, a melylyel a kiskorúak az értékpapírok tulajdonosai lettek.

A kiskorúak ez ellen felebbeztek. Az aradi kir. törvényszék felebbezési tanácsa a napokban tárgyalta a fellebbezést. A tanács elnöke *Ottubay* Károly kir. törvényszéki elnök volt, tagjai: *Paguba* Vazul és *Schartner* Sándor dr. bírák, jegyző: *Seress* Barna. *Krivány*né és a kiskorúakat mint *Barabás* Béla dr. helyettese *Tabakovits* György dr. ügyvéd, Aradvármegye közönségét *Precupás* Illés dr. megyei alügyész képviselte.

A felebbviteli tanács elrendelte az iratok beszerzését arra nézve, hogy *Krivány*nének milyen vagyona volt, és hogy ez a vagyona saját szerzése volt-e. A tanács egyben elrendelte, hogy az igényelt kötvények és értékpapírok, a melyek most az aradi adóhivatalnál vannak, az aradi kir. törvényszéknél elnöki letétbe helyeztessenek, hogy a következő tárgyalás alkalmával a bíróság tagjai s a felek azt megtekinthessék s annak alapján bizonyítsanak. Ezek kimondásával a bíróság a tárgyalást elnapolta.

Meggyilkolt varróleány.

(Az új-pesti szenzáció.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 10

Budapestben egymást érik a véres események. Annyi gyilkosság már régen nem történt hosszú időn keresztül Budapestben, mint most néhány nap alatt. Legújabbán *Ujpesten* gyilkoltak meg egy szegény varróleányt, akinek tragikus sorsáról következőket táviratozza tudósítónk:

Ujpesten ma éjjel gyilkosság történt. *Templom* utca 9. sz. alatt lakott *Kubinyi* Mari varróleány; magános leány, aki házakhoz szokott varrni járni és így a vásár- és ünnepnapoktól eltekintve, csak az éjszakákat szokta lakásán tölteni, reggel pedig korán távozott mindig hazulról.

Ma reggel a leány nem jött ki szobájából, ami a háziaknak feltűnt; de gondolták, hogy a leánynak — miután nagypéntek van — talán nincsen a mai napra munkája és tovább aluszik. Midőn azonban a leány fél kilenckor sem jött, a mi szegényebb népeknél még ünnepnapon is öreg idő, bementek a különben nyitva talált ajtón át a szobába és ott a leányt ágyában halva találták.

A leány arcán és kezén vérnyomok voltak, úgy hogy csakhamar tisztában voltak, hogy a leányt meggyilkolták. Az újpesti kapitányság részéről *Kolozsváry* tanácsos kiment a helyszínre, hogy állapítsa meg, vajjon gyilkosságról, vagy rablógyilkosságról van-e szó.

Az első futólagos vizsgálat már kiderítette, hogy rablógyilkosság történt. A meggyilkolt leány irományai között egy leltárt találtak, melyben ékszereit foglalta össze. Az ékszereknek azonban nyoma veszett, csak a leltár tanuskodik róla, hogy voltak.

A rendőrorvos véleménye szerint a gyilkosság a kora délelőtti órákban történhetett. A szomszédok tegnap este egy fiatal embert láttak, aki a leányt meglátogatta s aki ma reggel fél nyolc órakor jött ki a leány szobájából.

Egy mosdótálcában vizet hozott és azt kiöntötte az udvarban. A rendőrség hír szerint nyomában van a gyilkosnak, aki állítólag a *meggyilkolt komaasszonyának* fia. A gyilkos nyomai *Csepel* szigetig vezetnek el.

Ujabb távirat jelenti, hogy a meggyilkolt újpesti varróleány irományai között a leltár mellett egy levelet találtak, mely így szól:

„Azért készítettem leltárt vagyonomról, mert félek, hogy meghalok. Ha az ékszereket eladják, a befolyó összegből a temetési költségeket fedezni tudják.

Kubinyi Mariska.”

A levélen 1908. január 1. dátum olvasható. A meggyilkolt leány sógora egy *Deutsch* nevű hajómunkás, aki a *Csepelszigeten* dolgozik. A házbellek szerint ő az a szőke fiatal ember, aki tegnap este ott volt a leánynál. *Deutsch* régi bizalmas ismerőse a leánynak, akivel két év előtt egy becsületsértési pöre volt.

A késő éjjeli órákban jelenti budapesti tudósítónk, hogy a gyilkost felfedezték.

A neve *Neporiczky* és ezelőtt a *Hungária*-uti waggongyárban volt alkalmazva, mint lakkirozó.

A leánynyal 14 nap előtt ismerkedett meg, amikor elvállalta két szekrényének a politirozását.

Neporiczky tegnap este meglátogatta a leányt. A gyilkos szüleivel és két testvérével a *Hungária*-ut 81. b) számú házában lakik és tegnap este avval ment el hazulról, hogy bemegy *Pestre* a munkaközvetítő intézethez munkát keresni. Reggel pénzzel jött haza. Azt mondotta, hogy az alagi versenyeken 80 forintot nyert.

Azután két testvérével bement egy ruhaüzletbe, ahol ruhát vett nekik. Avval az üzennel küldötte őket haza, hogy ő most vidékre megy munkát keresni.

Olyanok, akik a gyilkost ismerték, azt állítják, hogy látták *Neporiczkyt* a *lipótmezeli tébolyda környékén*. A rendőrség azt hiszi, hogy gyalog ment *Budakeszire*. Nyomban detektiveket küldtek utána, de mindeddig nem tudták kézrekeríteni a gyilkost.

HIREK.

— *Nagyszombat*. Szürke, borongós időben ünnepelte ma a kereszténység *Krisztus* keresztrefeszítésének és csodás feltámadásának magasztos ünnepét. A nagypéntekhez fűződő szomorú s mégis fenséges emlékekhez illett e komor, borus időjárás, ám holnap, midőn a város utcáin haladó, ájtatos zsolozsmákat éneklő processziók kilépnek az *Ur* hajlékának kapuján: e feltámadást és újjábredést jelképező gyönyörű ünnepségen, remélhetőleg ismét elvonulnak a sötét fellegek s a szürke kárpit mögül kibukkannak a nap arany sugarai. S pompás napfényes időben ünnepelhetjük husvét kettős ünnepét, mely mindnyájunknak üdítő oázisunk a fárasztó napi munka után. A minoriták ideiglenes templomában a nagyszombati szertartások sorrendje a következő: Dél-éltől 9 órakor tűz- és vízszentelés, utána ünnepélyes sz. mise, tartja *Csák* Cirjék dr., délután 5 órakor a feltámadási ünnepség és körmenet, melyen szintén *Csák* Cirjék dr. rendfőnök fog celebrálni.

— A dán trónörökös pár Magyarországon. *Kopenhágából* táviratozzák: A dán trónörökös pár gyermekeivel, *Dagmar* hercegnővel és *Gusztáv* herceggel április 14 én *Sopronba* utazik a *schaumburg-lippe* herceg és neje látogatására, onnan pedig az egész család két hétre *Nizába* megy.

— **Nyugalomba helyezett főőrzsorvos.** A hadsereg rendeleti lapjának mai száma közli, hogy a király *Kreutzer* Károly dr. 2. oszt. fő-őrzsorvosnak, aradi helyőrségi állomásfőnöknek, a felülvizsgált eredményhez képest, mint rokkantnak, mindentéle népfőlkélesi szolgálatra és alkalmatlannak, a nyugállományba való átvételét elrendelte.

— **A szerbiai forrongás.** Zimonyból a belgrádi véres tüntetések egy szenzációs részletét jelentik: A mikor a diákok és a kereskedelmi alkalmazottak a *Nemzeti Bank* épülete előtt tüntettek, a diákok behatoltak egy képkereskedésbe, s onnét kihurcolták *Obrenovits* Mihály, a dinasztia fejének, továbbá *Sándor* királynak és *Draga* királynénak arcképét és elégették. A mikor ezt a konakban meghallották, a tüntetők ellen a *IV. Károly* román király gyalogezredet vezényelték ki, a mely egyedül van még hadilétszámban. Azonban az ezred a parancs dacára a *kaszárnyában maradt*, a miért az ezredet és a századparancsnokokat azonnal lefokozták. *Sándor* király kénytelen volt saját testőreit küldeni a tüntetők ellen. A szerb mérsékelt függetlenségi és a radikális párt vezetői értekezletet tartottak, a melyen elhatározták, hogy az ország valamennyi néppártját közös akcióra szólítják föl a kormány ellen.

— **Egy aradi cég főnöke meghalt.** Temesvárról táviratozzák: *Deutsch Armin*, a bécsi *Deutsch testvérek* cég főnöke Bukarestbe utaztában Temesvárra érkezett, a hol az éjjel, szívszélhűdés következtében hirtelen meghalt. A *Deutsch testvérek* cégnek Magyarországon több fióktelepe van, s így Aradon is, a hol a fióktelep vezetője, *Deutsch Fülöp* rokonát gyászolja az elhunytban. *Deutsch Armin* családos ember, két lánya és egy fia gyászolja elhunytát. Tetemeit holnap szállítják s bár többnyire Bécsben lakott, mégis magyar honpolgár volt, a ki szívvel-lélekkel szolgálta a magyar kereskedelem ügyét. Ő alapította az immár országos hírnevű *Deutsch testvérek* céget s nagy képzettségével Bécs legtekintélyesebb kereskedelmi köreiből is mindenkor köztiszteletnek örvendett.

— **A tüzérek új dandárparancsnoka.** A hadsereg rendeleti lapja közli, hogy a király *Hugye* Ernő vezérőrnagyot a temesvári 7. tüzérségi dandár parancsnokát hasonló minőségben a 49. gyalogsági dandárhoz helyezte át s helyébe báró *Bühling* ezredest nevezte ki a 7. tüzérségi dandár parancsnokává.

— **A mitrovicai orosz konzul meghalt.** Szófiából táviratozzák, hogy *Scserbina* mitrovicai orosz konzul meghalt. Segíteni már nem lehetett rajta. A cár részvételtáviratot intézett családjához.

— **Luuger polgármestersége.** Bécsből táviratozzák: A király ma *Luuger* Károlynak Bécs város polgármesterévé történt megválasztását megerősítette.

— **Elhunyt írónő.** A főváros irodalmi köreit gyász érte. Ma délután hosszas szenvedés után meghalt *Beksics* Gusztávné született *Bogdanovics* Krisztina, aki *Bogdanovics György* írói név alatt temérdek tárcát, apró elbeszélést és több regényt írt a modern szalonok világából. Az elhunyt írónő felesége volt *Beksics* Gusztávnak, a neves közgazdasági és közjogi írónak, és a *Magyar Nemzet* szerkesztőjének. *Beksicsné* irodalmi működésében főképp a női jellemek boncolgatásában vált ki a többi írónők sorából s csak érdekesebbé tette írásait az a homály, mely *Bogdanovics Györgyöt* sok ideig környékezte. Nagyon sokáig senki sem tudta, hogy a férfi név viselője tulajdonképp egy gyöngéd-

lelkű nő. Elhunyt nagy és mély részvétet keltett mindenfelé.

— **Merénylet egy huszárkapitány ellen.** *Sopronból* táviratozzák, hogy *Maldaner* Rezső huszárkapitány ellen legénye revolvermerényletet akart elkövetetni. A kapitány azonban kiűtötte a revolvért a legény kezéből, mire az kifutott a szobából és késsel elmetszette a nyakát.

— **Leleplezés a nyiltér rovatban.** Egyik fővárosi lap nyiltér rovatában nem mindennapi közlemény látott ma napvilágot. A nyilatkozat, amennyiben nem jön rá autentikus cáfolat, fellette különös színben világítja meg azt a sajtópert, melyet a „Magyar Ipar és Kereskedelmi Bank” indított tavaly *Fényes* László volt székesfehérvári lapszerkesztő ellen. A közlemény, melyet *Fényes* László írt alá, ma mindenfelé nagy feltűnést keltett. Erdekesebb pontjaiban így hangzik:

A „Magyar Ipar és Kereskedelmi Bank” vezetősége ellen annak idején Székesfehérvárról, majd az elmúlt ősszel innen Budapestről, heves támadásokat intéztem, a bank tényleges vezetőit „gazemberek”, a többieket „a gazemberek bűntársai” jelzővel illetvén. Sajtópert kellett indítaniuk ellenem. Ez a sajtópert most a vége felé közeledik. A bank — ősszel tett hiábavaló kísérlete dacára — most tudván, hogy hónapok óta állás nélkül való hírlapíró vagyok, két hét óta, közvetítője révén nem általott több ízben megkísérteni. Első ízben, mint ősszel is, egyszerűen csak visszautasítottam a tisztességes férfihoz nem illő ajánlatot, s nem tartottam tovább érdemesnek reá őket, hogy a dologból kárust csináljak. Am ismételtén látva, hogy szorult helyzetem erejére támaszkodva akarnak megtörni: jogát éreztem magamban feltámadni annak a gondolatnak, hogy inkorrekt ajánlatukat ellenük fordítsam, bebizonyítva, hogy félnek a sajtópertől, bűnsnek érzvén magukat.

Ma délután 5 órakor kivánságukra aláírtam általuk szerkesztett nyilatkozatot, amelyben „töves információknak” jelentetik ki velem cikkeim tartalmát, s hogy mindnyájukat „egyenileg korrekt” embernek ismerem el. Így akartak — kizsákmányolhatónak gondolván rossz helyzetem miatt — alapot szerezni a sajtópert visszavonására.

De nem ismertek még. En aláírtam a nyilatkozatot közjegyző előtt, s azután onnan távozva, az ezért nekem juttatni szándékolt 1500 koronából, 1400 koronát átvettem az illető közbenjárótól. Átvettem pedig azért, amiért a nyilatkozatot is aláírtam, hogy corpus delicti legyen a kezemben. Azonnal a főpostára siettem, s 200 koronát e nyiltéri közlemény díja, s egyéb ilyen és krajcárig elszámolandó költségre visszatartva: 600 koronát a „Budapesti Rabsegélyező Egylet”, 600 koronát pedig a „Székesfehérvári Rabsegélyező Egylet” részére 1404, illetve 1405. sz. alatt postára tettem. A visszamaradt 200 koronából fedezem a nyiltéri közlemény díját, postaköltséget, s a fennmaradó összeget — miután már este van — a holnapi napon a „Mentőegyesület”-nek fogom küldeni.

— **A római szedő sztrájk vége.** Rómából táviratozzák: A szedők egyesülete és munkáskamara az éjjel hozott határozat értelmében felhívást bocsátott ki, a melyben a szedők kivételével az összes munkásokat felszólítják, hogy újra álljanak munkába. A felhívásban köszönetet mondanak a munkásoknak szolidaritásukért és azt a reményt fejezik ki, hogy az ellentétek kiegyenlítésének munkája, a melyet néhány kiváló polgár kezdett, a szedők és munkások között támadt ellentét kielégítő megoldására fog vezetni. E felhívás következtében a munkások rögtön munkába állanak. A város képe egészen normális.

— **Weitner százados ügye.** Ismeretes az aradmegyei származású, szép karrierre váró katonatisztnek: *Weitner* Gyula volt budapesti

vezérkari százados ügye. Most az osztrák hivatalos lap egyik legutóbbi száma közli, hogy *Weitner* Gyula volt budapesti vezérkari százados, akinek jelenlegi tartózkodási helye ismeretlen, védőjéül *Göttinger* Zsigmond dr. bécsi ügyvédet jelölték ki hivatalosan egy, a bécsi törvényszék előtt indított perben. A kapitány a hadsereg egyik legtehetségesebb tisztje volt, amit gyors, fényes pályafutása bizonyított: 29 éves korában vezérkari százados volt, a magyar honvédelmi minisztérium mozgósítási irodájához beosztva és mult év novemberében, alig 32 éves korában, már vezérkari őrnaggyá akarták kinevezni. De ezt megakadályozta hirtelen könnyelművé vált életmódja, amit talán fiatal feleségének mult év tavaszán bekövetkezett váratlan halála okozott. Ettől kezdve ugyanis a lóversenynek, majd egy hírhedt kártyabariangnak lett állandó látogatója. A szerencse azonban nem kedvezett neki, nagy veszteségei folytán mihamar uzorások karmaiba került. Szorongatott helyzete főlebbvalóinak tudomására jutott, akik azt a tanácsot adták *Weitner*nek, hogy lépjen ki a hadsereg kötelékéből. Mult év június 15 én csakugyan közölte a rendeleti közlőny, hogy *Weitner* Gyula vezérkari százados lemondott rangjáról és ugyanekkor el is tünt Budapestről. (Ezzel a feltűnést keltő esettel annak idején behatóan foglalkozott a sajtó.) Elutazása után 80.000 korona értékű váltók kerültek napfényre, amelyekre több vezérkari tiszt hamisított kezességét vezette rá *Weitner*. A tisztek visszautasították ezeknek beváltását. E váltókon kívül még közel 20.000 korona magánjellegű adósságot jelentettek be a honvédelmi minisztériumnál, úgy, hogy *Weitner* tehát hitelezőit összesen 100.000 korona erejéig károsította meg. *Weitner* atyja akkoriban ugyan kifizette a tartozás egy részét, de az egésznek törlesztése neki nem volt lehetséges. Amint bebizonyosodott, a volt kapitány mind a pénzt a játékra fordította. *Weitner* minden valószínűség szerint *Amerikába* szökött.

— **Családirító altiszt.** Párisból táviratozzák: *Fonsinebleau*-ban rémes családi dráma történt. *Remoussin* altiszt szolgálati fegyverével feleségét, tíz éves fiát, azután pedig önmagát lelőtte. A vizsgálat megállapította, hogy *Remoussin* delirium tremensben szenvedett.

— **Királysértési pör egy vers miatt.** A *Debrecen* f. évi március 21-iki számában „*Magyarok királya*” cím alatt hazafias költemény jelent meg, mely úgy látszik nemcsak az olvasók körében, de még hivatalos körökben is feltűnést keltett. A debreceni királyi ügyészség a koronaügyészség utasítására sajtópört, még pedig királysértési pört indított a Debrecen ellen, az ezen lap március huszonegyedik számában megjelent „*Magyarok királya*” című költemény miatt; ezt megelőzőleg elrendelte a kérdéses lappéldányok és a költemény kéziratának az elkobzását. Ezen eljárást *Szecs* rendőrbiztos fogasította: a lappéldányokat illetőleg kevés sikerrel, mert azokat még a költemény megjelenésekor szétkapkodták mind az elárusítóktól, mind a lap kiadóhivatalából. Azonban a kézirat előkerült és lefoglaltatott. Az aláírás nélküli közleményért a szerző helyett a felelősséget a *Debrecen* felelős szerkesztője, ifjabb *Móricz* Pál vállalta el. *Móricz* Pál, *Barabás* Béla dr. országgyűlési képviselőt kéri fel védőjéül.

— **Áttérések a románok között.** Megirtuk a multkor, hogy *Dumbrovica* községben mind nagyobb számmal térnek át a görög keleti románok a görög katólikus hitre. Most, írja levelezőnk, újabban harminc görög keleti család jelentkezett *Valeán* Traján gyulicai görög katólikus lelkésznel. A multkori áttérésekről szóló hírt az aradi *Tribuna Poporului* cáfolni próbálta. A hír megerősítéseül tudósítónk most a következőkben közli az áttértek névsorát:

Stefaneszk György és neje, Mihucz Szveta, Csukuricza György alai Juon és neje, Abrugyan Léna, továbbá gyermekük Antal, Csukuricza Ignát, Lerix Zenovie, Filimon Szineszie, Kapruczan Petru és Csukuricza Miklós.

Az áttéréseknél *Valeán Traján* gyulicai gör. kath. lelkész működött közre.

— **A budapesti közúti sztrájk.** A budapesti közúti vasut alkalmazottainak sztrájkja, a mint lapunknak írják, rosszul áll. A Trieszti nő-höz címzett sztrájknyán az elkeseredés és elkedvetlenedés általános, aminek egyik nagy oka az is, hogy a dolgozók az új folyamán nem csatlakoztak a sztrájkolókhöz. A sztrájkolók ugyanis biztosra vették, hogy társaik ma csatlakozni fognak. Tegnap számos levelet kaptak, melyekben csatlakozásukat a munkában állók kilátásba helyezték. De ez csak pusztá ígéret maradt, a sztrájkolók nem kaptak támogatást.

A sztrájkolók bejelentették a főkapitányságon, hogy a Trieszti nőben gyűlést tartanak. Rudnay a bejelentést tudomásul vette. A hangulat szerint a gyűlésen fog elődlni a sztrájk sorsa, dönteni fognak afőltt, folytassák-e tovább a bérharcot, vagy álljanak-e a munkába. A túlnyomó többség, dacára a nyomott hangulatnak, még most is rendületlenül hirdeti, hogy sztrájkolni kell tovább, kitarítani az utolsó csepp vérig, de van már frakció, amely elcsüggedt, kételkedik a sztrájk sikerében s hajlandók a vállalat igazgatóságához közeledni, hogy vele a leszerelésről tárgyalásokba bocsájtkozzanak, hogy a mozgalomnak mégis eredménye lehessen. A gyűlésen egy kalauz indítványt fog tenni, mely abból konkludál, hogy miután a sztrájk néhány száz kartárs részvételével folytan sikerrel nem kecsegtet, szereljenek le. Az indítványt elfogadni nem fogják ugyan, de mindenesetre jellemző a hangulatra, hogy ilyen indítvánnyal egyáltalában elő mer valaki állani egy sztrájknyán. Előterjesztenek a gyűlésen egy másik indítványt is, amelyet bizonyosan el is fognak fogadni. Arról szól az indítvány, hogy a sztrájkolók husvét vasárnapján *tüntető körmenet* rendeznek a főváros utcán, hogy így is magukra vonják a közönség figyelmét s rokonszenvét fölkeltsék. A tüntető körmenetet a rendőrség engedélyezni fogja, de nagy előkészületeket tesz husvét vasárnapjára. A sztrájk legveszedelmesebb ellenségei az asszonyok, akik ma is kün táboroztak a Trieszti nő előtt s rimánkodva kérték férjeiket, hogy szereljenek le és adják meg magukat a hatalmasabbnak. — A férjek erről tudni sem akarnak és a kerítés mögöl — miután az utcára nem szabad kimenniük — biztatják az asszonyokat a kitarásra. Hogy ne féljenek, mégis csak az alkalmazottak lesznek az erősebbek, ha még néhány napig kitaranak a sztrájk mellett. Nagy támasza a sztrájkolóknak a szociáldemokrata párt vezetősége, melynek két három tagja felváltva állandóan köztük időzik, kitarásra és bátorságra buzdítván őket. Ugylátszik az egész sztrájk vezetését a szociáldemokrata párt ragadta a kezébe. Ma, a sztrájk harmadik napján a közúti villamos társaság vonalain a forgalom még tökéletesebb, mint az előző két napon volt. A társaság minden kocsi szakképzett vezetőt tudott állítani. Ma már ez Erzsébet királyné-úti kocsik is járnak. A vállalat lípót-körúti palotája előtt nagy tömeg ember áll, akik alkalmazást keresnek.

— **A bukaresti előkelőség botránya.** Szenzációs ügy foglalkoztatja most a bukaresti előkelő világot. A rendőrség a minap a város kellő közepében, egy palotában házkutatást tartott. A ház a bukaresti jómódu és előkelő társadalom hölgyeinek a titkos találkozóhelye volt. A hölgyek, mialatt férjeik el voltak foglalva, pár órára ellátogattak a hírhedt házba, ahol már vártak reájuk hasonló társaságbeli urak. A találkók busás jövedelmén a látogató hölgyek és a ház tulajdonosnője osztozkodtak. Egy névtelen levél értesített erről egy férjet, mire az ügyészség egy tagjával és egy rendőrtisztel behatolt a házba, ahol éppen feleségét és annak négy barátját találta. A házkutatás alkalmával a bizottság egy albumot talált, amely a házban megforduló előkelő hölgyek arcképein kívül — az

árjegyzéküket is tartalmazta. A hölgyeket a rendőrségre kísérték, ahonnan kihallgatásuk után azonban szabadon bocsátották őket. Az affér állítólag már elsimult, mert a férjek asszonyaiknak — megbocsátottak.

— **A revolver uralma.** *Berettyó Ujfaluban* cifra állapotok vannak egy idő óta. Duhaj parasztleányekből alakult egy banda, mely revolverrel fölfegyverkezve, a legvakmerőbb gazságokat követi el, garázdálkodásairól ezeket írja levelezőnk: Március 15-én két legényt: *Molnár Sándort* és *Tamás Márton* annyira öszszevertek, hogy mind a kettő haldoklik. A múlt vasárnap ismét két legényt ütöttek agyon: *Horvát Imrét* és *Konda Jánost*, aki az előbbinek a védelmére kelt. Horvát még a verekedés színhelyén meghalt, a másikat még élve szállították el, de harmadnapra ő is meghalt. A csendőrség eddig *tizennyolc* legényt tartóztatott le, mint akikről kiderült, hogy a verekedésben résztvettek. A letartóztatott legények állandóan revolverekkel voltak felfegyverkezve s a lövöldözéseikkel állandó rettegésben tartották a lakosságot. A főszolgabíró rendelkezése a legényeknek este 9 óra után tilos az utcán való tartózkodás. Ezenkívül utasította a csendőrséget, hogy a falubeli legényeket, akárhol találkoznak velük, motozzák meg s ha revolvert találnak náluk, azt el kell kobozni. Eddig *68 revolver* került a szolgabírószághoz, amit a legényektől szedtek el. A duhajkodás már annyira fajult, hogy a tisztességes járókelőket, különösen a kaputos embereket a nyílt utcán lövélvel fenyegettek. Ennek a sajnálatos állapotnak a megfékezésére a csendőrpáncsnokság nagyobb számú csendőrséget rendelt ki a faluba, mely a község költségére addig marad ott, míg ezek a tarthatatlan állapotok meg nem szűnnek. A nagyvárad királyi törvényszék vizsgálóbírája a helyszínére utazott a vizsgálat megejtése végett.

— **Ágyuzással szétvert tüntetők.** Páratlan a maga nemében az a mód, ahogyan az ázsiai Oroszországban rendet csinál a katonaság. A zavargások elfojtására nem használtak enyhébb fegyvert, mint az ágyuzást. Berlineen át érkezik a hír, hogy *Nisni Novgorod* mellett egy gyártelepen a minap munkászavargások voltak. Mint-hogy a hatóság nem volt képes a nyugalmat helyreállítani, katonai segítségért kellett folyamodni. A zavargás helyén a tüzérség meg is jelent és *ágyukkal lőtt a tömegbe.* *Harminc munkás elesett*, százan életveszedelmesen megsebesültek.

— **Váltóhamisító színésznő.** Az orosz fővárosban mostanában egy érdekes váltóhamisítási ügyről beszélnek, amelynek főszereplője *Schobelszky Elza* színésznő. Ez a hölgy, aki most váltóhamisítást követett el, valamikor ünnepelt stárja volt az orosz színházaknak. Maga is irt szindarabokat, amelyekkel annak idejében jelentékeny sikereket ért el. Mint színésznő pedig a legkitűnőbbek közé tartozott. Nemrégén még kedvezett neki a szerencse. Átvett egy előkelő mulatóhelyet, amelyet ma is *Schobelszky-színháznak* neveznek. A szerencse azonban csakhamar elhagyta. Pazar életmódja nagy összegeket nyelt el. Ekkor megismerkedett egy *K.* nevű orosz miniszteri hivatalnokkal, aki a színésznőt gyakran kisegítette pénzzavarából. A napokban a hivatalnoknak egy váltót prezentáltak, a melyet a színésznő az ő nevére hamisított. A hivatalnok nem fogadta el a váltót, mert a név aláírása hamis volt. A színésznőt letartóztatták. A végtárgyalást e hó végére tüzték ki.

— **Véres harc kivándorlók és csendőrök között.** *Brassó*ból táviratozzák: A *tölgyesi* szorosban csendőrök és székely kivándorlók között véres harc történt, amelynek három ember esett áldozatul. Hat legény s hat leány utlevél nélkül akart átmenni a határon. A csendőrök észrevették, hogy nem a rendes uton, hanem egy mellékösvényen akarnak átmenni. Felszólították őket, hogy térjenek vissza. A legények azonban e helyett a csendőrökre vetették magukat s heves dulakodást kezdtek. A csendőrök kénytelenek voltak fegyverüket használni s a *legények*

közé lőttek, akik közül *hármát súlyosan megsebesítettek.* A többiek megfutamodtak. A sérülteket az órházba vitték. Az egyik *Máté András* utközben meghalt, a másik kettő halálán van.

— **Életunt emberek.** A ma délelőtt folyamán a fővárosban három ember is tett kísérletet arra, hogy öngyilkossággal válják meg az élettől. Az egyik életunt *Kelemen Dénes* postatiszt, aki a Szent István kórházban volt ápolás alatt. Egy őrizetlen pillanatban hirtelen felkelt ágyából és ezzel a felkiáltással: „*Minék élni!*” leugrott az első emeletről. A beteg ember igen súlyos sérüléseket szenvedett. — *Schwartz Géza* fűszerkereskedősegéd a Podmaniczky-utcában a robogó villamos elé vetette magát, de a járókelők még jókor elrántották a sinekről és átadták egy rendőrnek. A rendőrségben azt mondta, hogy nagyon megunta az életét. A fiatal embert átadták hozzátartozóinak. — A harmadik életunt *Kohut József* asztalos, akit a rákospalotai erdőben éppen abban a pillanatban látott meg egy rendőr, amidőn egy fára fel akarta magát akasztani.

— **Udvarias uralkodók.** *Vilmos* császár koppenhágai tartózkodásáról írják: Az utolsó napon, melyet a német császár Koppenhágában töltött, a királyllyal, Alexandra királynéval és özvegy cárnéval a márványtemplomot látogatta meg, ahol jelen volt az istentiszteleten is. A templomból kimenet vidám epizód játszódott le. Keresztély király azt akarta, hogy előbb vendége szálljon be a kocsiába, de a császár tiltakozó kézmozdulatot tett és ekkor egy udvariasági viszály keletkezett, mely csak akkor végződött, mikor a király a kocsit másik oldalára ment, hogy a másik lépcsőn szálljon fel a kocsira. De a császár lobogó kabáttal utána haladt, kinyitotta a kocsit ajtót és mint engedelmess szolgálta hajolt meg a király előtt. Ez rezignáltan csóválta a fejét, és ilyen udvarias ellenféllel kénytelen volt feladni az eredménytelen harcot.

— **A kivándorlók fosztogatója.** Jó fogást csinált a napokban a csacai csendőrség, melynek sikerült egy veszedelmes csalót ártalmatlanná tenni. A múlt hétfőn ugyanis a máramarosmegyei *Okörmező, Bukóc* és *Rosztuka* községekből 120 kivándorló kelt utra, hogy átvitorlázzon Amerikába. Utelevéllel és egy hamburgi hajóstársaság hajójegyével már el voltak látva, azonkívül volt még annyi pénzük a partraszállásnál, hogy a megkivánt összeget felmutathassák. Amikor a vándorcsoport a csacai állomásra ért, egy jól öltözött középkorú ember állott elébük s azt mondta, hogy ő a hamburgi hajóstársaságnak a megbízottja s azért jött, hogy őket kalauzolja s az osztrák vasutakra a jegyeiket megváltsa, nehogy idegen emberek becsapják őket. A vándorcsoport örömmel fogadta a megbízottat s miután ott várniok kellett, hamarosan összerakták a pénzeszköjüket, hogy a megbízott megválthassa a vasuti jegyeiket Oderbergig és onnan tovább. Amint a megbízott a pénzt magához vette, eltávozott. A kivándorlók vártak egy ideig, amikor aztán a kalauz a beszállásra figyelmeztette őket, akkor kezdtek türelmetlenülkedni. Keresni kezdték, de biz annak hült helye volt, eltűnt s magával vitte az utasok pénzét is. Csakhamar megállapították, hogy a csaló el nem utazhatott, tehát ott kell lennie valahol a környéken. A csendőrség megindította a nyomozást s nemsokára meg is találta egy parasztházban elrejtőzve. A kihallgatása alkalmával kiderült, hogy *Litmann Pálnak* hívják a veszedelmes csalót, aki különösen a kivándorlókat fosztogítja. Legutóbb hasonló módon Bécsben követett el nagyobb csalást, de onnan megugrott és Csacára tette át hadiszállását, hol most elfogták. A kivándorlók pénzét megtalálták nála, amit visszaadtak az utasoknak. *Litmann* pedig átadták a járásbírósnak.

— **Becsületsértés-e, ha a kávé nem ad kávé?** Bizony megesis sokszor, hogy vendég ül a kávéház asztalához, rendel s álmélkodva hallja, hogy nem ad a pincér, mert így-ugy nem adhat. Nem tetszik a vendég ábrázata, vagy inkább az a kabát, amely rajta van. Ilyen ügyben döntött tegnap a *szombathelyi* törvényszék, mint másodfoku hatóság végérvényesen. Ez a döntés nemcsak a kávécsok, ha-

nem a kávéházlátogatók közt is szenciát fog kelteni. A kérdés az volt, vajon becsületsértést követ-e el az a kávé, aki megtagadja a vendégnek a fekete kávé kiszolgálását? A kir. törvényszék erre igennel felelt és a kávést becsületsértés vétsége miatt 100 korona pénzbüntetésre és a költségek elviselésére ítélte.

Husvét kirakatok. A nagy ünnepeknek ki sem örül jobban, mint a gyermekesereg. Repdes az örömtől kicsi szívük, nyugtalanul töltik a nappalokat s bizony sok bajt okoznak a szülőknek folyamatos fecsegésükkel, kíváncsi kérdéseikkel. A kicsinyek ugyanis nagyon kíváncsiak, mindent szeretnének tudni, de így ünnep előtt kétszeresen azok. Szinte türethetetlenek. Majd erre, majd arra kérnek választ. Egyet százszor is megkérdnek. Karácsony előtti hetekben a kis Jézusról foly a beszéd. Nem azért esacsognak annyit, mintha az akarnak tudni, ki is az a kis Jézus. A cifra, tarka-barka játékot látják, azért beszélnek annyit. A gyerek ész sok boldogságot gondol ki. Nem keresi a laikus összefüggést, magától meg van benne. Amikor karácsonykor a kis Jézust emlegetik, a csillogó, megrakott karácsonyfára gondolnak és az alatta felhalmozott lóra, puskára, kardra, katonára, babára, edényre. Hogy ki az a megváltó, nem tudják. De a játékról tudják, mi az. Most husvét előtt a nyul járja. Alig gagyog a picike, máris a nyulról beszél. A nyul a mindene. Megvan róla a képzete. Tudja, hogy az hozzá, a piros, zöld, kék tojásokat. Az rakja bele a frissen szedett zöld fűből összetakolt fészekbe. Így tudja, mert így hallja. Napokon keresztül beszél erről, míg a nyul meghozza az ajándékot. Nemesek tojást, mást is. Cukrot, narancsot, kis nyulat, melynek hátán puttyonban cukortojások vannak. S ha szép az idő, a szülő elvezeti a jó gyereket, megmutatja a teli, színes kirakatokat. Sok van azokban. A kereskedők husvét előtt tele rakják mindenféle szépséggel a kirakatokat. Ugy csalogatják a közönséget. Van elég látni való. Csak aztán legyen pénz, hogy vásárolhassanak. E nélkül hiába csillog s hívogat, csalogat a kirakat.

Orosz forradalmi nyomda. Szentpétervárról táviratozzák, hogy a rendőrség ma a város közepén egy forradalmi nyomdát fedezett föl. Több munkást letartóztattak.

Hamis cigarették. A legjovendelmezőbb üzletek egyike nálunk a cigaretté-hamisítás. Különösen a budapesti kávéházakban és vendéglőkben divik s leginkább a Princesas cigarettét hamisítják. Az elmúlt éjszaka Budapesten a király-utcai Rémi-mulatóba egy csomó polgári ruhába öltözött rendőr és pénzügyőr állított be. A pénztárnál mindegyik megváltotta a jegyét s feltűnés nélkül telepedtek le az asztalokhoz. Csakhamar cigarettéket kértek s a pincérek szolgálatkészen hozták a Princesasokat. Mikor már mindannyinak elegendő cigarettéje volt, felszólították a meglepett pincéreket, hogy adják elő az egész készletüket mert el akarják kobozni. A cigaretté tudniillik kivétel nélkül hamisítottak voltak. A pincérek olyan cigaretté-hüvelyt szereztek, a mely a megtevesztésig hasonlít az igazi Princesas cigarettékhoz s a hüvelyeket olcsó és élvezhetetlen dohánynyal töltötték meg. A pincérek a pénzügyőrök felszólításának engedtek s a hamis cigarettéket átadták. A pincérek ellen megindították a bünvizsgálatot s ezzel a különben a jövendelmező üzlet egy időre kiszorult a Rémi-mulatóból.

Diplomáciai etikett viszály. A washingtoni német követségen palotaforradalom van készülében, mert a nagykövetség első vizitje miatt differenciák merültek föl. Az új nagykövet sturnburgi Speck, amerikai nőt vett feleségül. Az asszony azt kívánta, hogy az ő amerikai házájának szokása szerint azok a hölgyek, akik vele társadalmi uton érintkezni akarnak, őt látogassák meg előbb és így férje kénytelen bemutatkozó látogatásait egyedül a követségi személyzet férfi tagjainál megtenni. De az új nagykövet csak egy névjegyét adott át annak jelöl, hogy látogatása egyedül a ház urának szól. Az ignorált hölgyek ekkor arra hivatkoztak, hogy a német követség német földön van, a melyen természetesen a német szokás van divatban és így az új jövendő, ha társadalmi érintkezésre számot tart,

tegye meg a köteles első vizitet, hogy ezáltal a társadalmi érintkezés utáni óhajának kifejezést adjon. Bülow grófnak mindezeidig nem sikerült a kérdést megoldani. A nagy német sajtó már ágyukkal lövöldöz az új „amerikai veszély” ellen, panaszkodnak a fölött, hogy e miatt az etikett-kérdés miatt az egész követségi személyzet átkelyezése van elrendelve és azt hiszik, hogy Speckné asszony alaposan szakított az eddigi szokásokkal. Ameddig a washingtoni német követség első hölgye amerikai nő, azt tudják a követségi hölgyek, hogy a német követ házában nem német, hanem amerikai szokások otthonosak. Az első vizitek kérdése Speckné előtt nem volt elég jelentéktelen, meg ne mutassa amerikai nemzeti büszkeségét. Bismarck tudvalevőleg arra törekedett, hogy a külföldi képviselők ne vegyenek el külföldi nőket feleségül, akkor nem fordultak elő ilyen etikett viszályok és ha elő is fordultak volna, gyorsan és simán el tudta volna intézni azokat. Az eset nem alkalmas arra, hogy a német külképviselet tekintélyét emelje, s csak azt bizonyítja, hogy néha kicsoda kicsinyességek milyen nagy szerepet játszanak a politikában.

Küzdelem a halálért. Rémes jelenet játszódott le tegnap délután Bécs város egyik hidján. A járókelők között egy kétségbeesett ember hirtelen a hid korlátján át akart ugrani a Dunába. Az arra járók megfogták, de az öngyilkosjelölt ökölcsapásokkal szabadította ki magát a mentőkezekből és sikerült átvetnie magát a korlátot. Az öngyilkos nagy loccsanással zuhant a folyóba, de éppen akkor járt arra a parti halászosok egy csónaka s a benne ülő halászlégyek magragadták a már fuldoklót s a hajánál fogva kihúzták a vízből. Az öngyilkosjelölt, akit a hideg víz már kijózanított, egy pillanatig úgy látszik megbánta a tettét s erősen átölelte a mentő karokat. De a következő pillanatban ismét eltámasztotta magától mindenkit és visszaesett a vízbe. Izgatott látvány volt, mi ekkor következett. Az öngyilkosjelölt, aki pompás uszó volt, nagy tempóba igyekezett a folyó közepébe; a csónak pedig utána. Többször elértek, de ekkor a halálra szánt hirtelen lebukott a víz színe alá s ellenkező irányban merült fel újra. Vad hajsza volt ez. A hidon összesereglett járókelők kiáltozva, valóságos pánikkal nézték a jelenetet. Csaknem husz percig tartott. Ekkor újabb csónokok siettek a dráma színhelyére s ekkor valóságos hajtóvadászatot rendeztek az öngyilkosra. Végre megfogták. A szerencsétlen, aki már teljesen el volt bágyadva, kezes lett, mint a bárány; ki engedte magát emeltetni a habokból s amikor a csónakba fektették, sirva fakadt.

— Oh, Mari, Mari! — kiáltozott a szerencsétlen ember. Miért csaltál meg, mikor úgy szeretlek? ...

A kétségbeesett, szerelmes valami keresetlenül asztaloslegény, akit elhagyott a kedvese. Régi mese, amely mindennap megeshet.

Testőrhadnagy és virágárusleány. Berlinből újabb véres szerelmi dráma-híre érkezik. A berlini 4. gárdaezred Kranach nevű délceg fiatal hadnagya, aki még csak egy év óta szolgál az ezredben, fél évvel ezelőtt viszonyt kezdett egy Odera melletti Frankfurtból való fiatal virágárus leánnyal. A leány gyakran meglátogatta szerelmesét a testőrkaszárnyában levő lakásán s tegnap este is nála tartózkodott. A hadnagy szobájából tegnap este, mikor a leány is a szobában volt, hatalmas durranások hallatszottak. A lövés zajára bajtársai betörték az ajtót s a szobában átlőtt koponyával halva találták a fiatal hadnagyot, a leányt pedig eszméletlenül, véres mellel, sulyosan megsebesülve. A golyó a leány jobb oldalába furódott. Mikor a leány magához tért, eladta, hogy a hadnagy már napok előtt kérte, hogy haljanak meg együtt, ő azonban mindig lebeszélte erről a szándékáról. Tegnap újra azt akarta, hogy közösen haljanak meg s ezáltal hiába volt min-

den rábeszélése és könyörgése, a hadnagy kényszerítette, hogy térdeljen le. azután legyveréssel rálőtt, majd pedig saját halántékának szoritotta és ismét elsütötte. A leány csak ezután vesztette el eszméletét. A hadnagy bajtársai a virágárus leánnyal való viszonyán kívül egyéb okról nem tudnak, ami a fiatal katonatisztet elhatározására bírta.

A veszedelmes szobaleányok. Párisban a maga nemében ritka tolvajszervezetnek jutott nyomára a rendőrség. Kinyomozta, hogy kilenc fiatalember szövetségre lépett és előre megálapított tervvel készült kifosztani néhány előkelő párisi családot. A fiatalemberek, a kik egytől egyik csinos arcú fiúk, közös megálapítás szerint vegyi szerekkel eltávolítottak minden szál szőrt, megtanulták a női fodrászmesterséget s női ruhába öltözve, szobaleányoknak szegődtek el előkelő párisi családokhoz. Hangjuk ugyan feltűnő volt eleinte, ezen azonban túltették magukat a háziasszonyok, s mikor azt tapasztalták, hogy minden tekintetben kitűnő, szorgalmas, tiszta és főképpen erkölcsös leányokra akadtak új cselédjeikben. Ilyen módon a lopás persze könnyű volt. De az egyik rajtavesztett. Lopáson érték, a rendőrségre került, ahol bevallotta, hogy kilencen vannak. Most a többi nyolc után indult meg a hajsza, de eddig sikertelenül.

Kiraboló vasuti pénztár. Bródban a vasuti állomás egyik pénztárát kirabolták. Hussongókorona készpénz tűnt el. A lopással Iszmay József bródi máv. vasuti pénztárost gyanúsították első sorban, kit nyomban le is tartóztattak. Iszmay letartóztatásakor azt hangoztatta, hogy ő ártatlan, hogy neki semmi része nincs a lopásban. A vasuti pénztáros birtokában letartóztatásakor kétszáz koronát találtak, a melynek szerzéséről nem tudott felvilágosítást adni. Ez a körülmény keltette fel a vizsgálat vezetőiben azt a gyanút, hogy Iszmay a tettes. Mint bűntársakat egy raktármunkást és egy pályaoért letartóztattak. A vizsgálat vezetésével az eszéki törvényszék egyik jegyzőjét bízták meg. Tegnap a szegedi üzletvezetőség két magasabb rangú hivatalnok a Bródban érkezett. A vizsgálat vezetőinek nem sikerült eddig semmiféle bizonyítékot Iszmay József ellen felhozni és így általános most már ott az a feltevés, hogy neki a lopásban semmi része sincs, hogy őt egész ártatlanul keverték gyanúba. Iszmay Józsefet valószínűleg már a legközelebbi napokban szabadon is bocsátják. A nyomozást most egész új irányban folytatják ebben a titokzatosnak látszó ügyben és remélik, hogy a tetteseket rövid idő alatt kézre keríthetik.

Minden pontos embernek gondoskodni kell, hogy szép látogató jegyei legyenek. Ajánljuk e célból az „Aradi Nyomda Részvény-Társaság” nyomdáját, hol a névjegyek legújabb betűkkel csinosan, tetszés szerinti gyorsasággal készülnek és az ára 100 darabnak csinos dobozban 2 korona.

Holnap husvét. Városszerte nagy élénkesség mutatkozik a közelgő husvétünnep alkalmából. Ezen forgalom jelentékeny része Porter Vilmos Nagy Aruházában játszódik le. Az aruház oly sokféle cikket tart raktáron, hogy a vevők угyszólván mindent ott szerezhetnek be. Különösen impozáns a cipőraktár. Az elismerés Porter cipőjé iránt valóban indokolt, ha tekintetbe vesszük, hogy Porter aruháza a Szabadság-téren, főnállása óta, folyton a legmegbízhatóbb és legkitűnőbb gyártmányokat hozza forgalomba. Tapasztalatlan alapszik az a bizalom, melyben a közönség szinte tünthető módon a Porter-féle cipőket részesíti, s így újból bebizonyult az, hogy a közönség nem farkodik elismerésével azokkal szemben, akik arra érdemeiket és jogcímeket szereztek. Most, midőn husvóra újból nagyobb a szükséglet minden néposztályban, szívesen irányítjuk a közfigyelmet Porter Vilmos Nagy Aruházára, a Szabadság téren, mely szolid elveivel és a nagy választékkal méltán megérdemli, hogy fölke-

ressék és minden tekintetben pártolják. Megemlítjük még, hogy tíz korona vásárlás által, minden vevő jogot nyer egy művészies kivitelű életnagyságu platinbrom fényképre, melyet az áruház bármely kis fénykép után, 65 centiméter nagyságu, teljesen ingyen készít el, s csupán a díszes papírkertért kell 3 koronát megteríteni. Nagy előny az is, hogy egy képen több személy is szerepelhet, s ezért külön díjat nem kell fizetni.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fogszéplítő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weiszal, Aradon.

— **T. Üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy **Révész Nándor** könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— Mindenki tudja, hogy a Mauthner-féle** impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

Elcsipett pénzhamisítók.

(Ügyes rendőri logás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 10.

A hirtelen való meggazdagodási vágy csak nem hagyja nyugodni az embereket. A rendes dologhoz nem fűlik az ilyenek a foga, amiből könnyen meg lehet érteni, hogy miért van tele a délvidék pénzhamisítókkal.

A szegedi rendőrségnek ma nagy eseményű napja volt, elfogott egy három tagú bandát, amely 50 koronás bankjegyek és 20 koronás aranyak készítésére tett előkészületeket.

Rendben folytak le ezek már szombat óta, beszerették az összes hozzávaló eszközöket, a rendőrség pedig a legelső pillanattól kezdve tudva a készülődésekről, csak hagyta, hogy másszanak bele minél jobban a csávéba.

A dolog, mint már említettük, szombaton kezdődött. Három magyar ember állított be **Seelenfreund** Salamon Valéria-téri vésnök-mesterhez, akinek nagy titoktartás mellett elárulták, hogy **pénzcsináló prése volna szükségük**. Előre bocsátották, hogy a rendes áron tul is megfizetik, csak titokban maradjon az ügy.

— Aztán milyen legyen az? — tudakolta **Seelenfreund**.

— Olyan, amivel 50 koronás bankót, meg 20 koronás aranyat lehet készíteni.

A vésnök-mester, adva a bizalmatlan garaszkodót, először is a nevük után érdeklődött. Ezt azonban nem voltak hajlandók fölfedezni. Mindössze az egyik tett egyszer említést róla, hogy **Kádár Elemérnek** hívják és felsőtanypai, épp úgy, mint másik két társa.

A szemfüles detektívek azonban igen hamar fölfedezték ezt a tervet és jelentést tettek róla a főkapitánynak, aki ettől kezdve maga vette kezébe az ügyet és valóságos zsenialitással bonyolította le egészen a mai napig.

Seelenfreundnak ugyanis, aki amugy sem követett volna el büntetendő cselekményt, a főkapitány parancsára bele kellett látszólag mennie az alkudozásokba. Lefolytatták az alkudozásokat, majd ma délelőtt ellátogattak **Tschökel** vár-utcai litografushoz. A három ember ott litografiai gépet akart vásárolni az ötven koro-

nás bankók számára. Meg is alkudtak egy 500 koronás gégeben, adtak rá 20 korona előleget, majd kilépve az üzletből, egyenesen a detektívek karjai közé repültek.

Kihallgattatásuk igénybe vette az egész délutánt. Természetesen most tagadnak mindent, nem akarják felismerni egymást, különféle neveket vallanak be. Annyit azonban már is meg lehetett állapítani, hogy nem felsőtanypaiak. Az egyik rőszkei, a másik dorosmai.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Vád alá helyezett ügyvédjelölt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 10.

A társaságoknak meglehetősen ismert alakja volt az a flatalember, akit az aradi kir. törvényszék ma vád alá helyezett: **Kálmán Mihály dr.** ügyvédjelölt. Körülbelül másfél évig volt Aradon, több ügyvéd irodájában. Mikor elment Aradról, akkor pattant ki, hogy az ügyvédjelöltnek több princípálisával „kellemetlen ügyei” voltak.

Principálisainak egyike feljelentést is tett az aradi rendőrségnél **Kálmán** ellen **sikkasztás** miatt. Elmondta a feljelentésben, hogy **Kálmán** 1901. évi augusztus havában, mely idő alatt nála alkalmazásban volt, megbízatást kapott tőle, hogy az adóhivataltól az ügyvédi iroda címére kiutalt 1564 kor. 90 fillért vegye fel. **Kálmán** az összeget fel is vette, de **el is sikkasztotta**. Az ügyvéd fenyegetéseire végre 1040 koronát nagynehezen megtérített, de a többi 520 korona visszafizetéséről mit sem akart tudni. A rendőrségen először tagadta, hogy sikkasztott, de mikor másodizben kihallgatták, akkor mindent **bevallott** töredelemesen. Előző tagadása indokolására azt hozta fel, hogy remélte, hogy az ügyvéd vissza fogja vonni vádindítványát.

A vizsgálat folyamán aztán egyszerre eltűnt Aradról **Kálmán**. Csak annyit tudtak, hogy Budapesten van. Ott keresték, de nem találtak rá. Budapestről Kaposvárra ment, jelenleg pedig **Nabádon** tartózkodik.

Az ügyészség a nyomozás befejezése után sikkasztás büntette miatt emelt vádat **Kálmán dr.** ellen, s az ügyvédjelölt **kifogásokkal** élt a vádirat ellen. A kifogásoknak azonban nem volt eredménye. Az aradi kir. törvényszék **vádtanácsa** legutóbb tartott ülésén döntött és **Kálmánt sikkasztás büntette** miatt **vád alá helyezte**.

§ **Az új alügyész.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. **Fikker Károly** békési járásbírói albirót az aradi ügyészséghez alügyésszé nevezte ki. **Fikker** azelőtt az aradi kir. törvényszéknél működött, mint aljegyző s ide visszatérve, a jogászközönség ismerősét találja benne.

§ **Éltelt rendőr.** A budai korszó egyik padján a múlt nyáron reggel elszundikált **Nárosi Antal** budai kereskedő. Szép álmai lehettek, mert hortyogás közben mosolyra nyíltak ajkai. Almából hirtelen egy öblös hang riasztotta fel, mely imigyen dörgött:

— Hallja az ur!

Nárosi ijedten dörzsölgette a szemét. Egy

rendőr állott előtte, a ki „gyöngéden” megrázta és „szeliden” a karja alá nyult.

— Itt nem lehet szundikálni! Ha aludni akar, majd szerzek magának egy pricscs-et.

— De kérem — szabadkozott **Nárosi** — én adófizető polgár vagyok.

— Azt mindenki mondhatja. Előre!

— Igazolom magamat.

— Majd a kapitányságnál!

Ezzel **Hermann László** rendőr az őrszobába tessékelt a kereskedőt, aki újra előszedte az okmányait, hogy kilétét igazolja. De mindhiába! A rendőr egész délelőtt ott fogta **Nárosit**, déiben pedig átkísérte a II. kerületi kapitányságra. Itt aztán a zaklatott embert mihamar szabadon bocsátották. A kaland azonban itt nem ért véget, mert **Nárosi** személyes szabadság megsértése miatt büntető följelentést tett a rendőr ellen. A budapesti törvényszék az erőszakoskodó rendőrt el is ítélte **tíz napi fogházra** átváltoztatható 100 korona pénzbüntetésre. A kir. ítélőtábla az ítéletet **helyben hagyta**, a Kuria pedig a semmiségi panaszt elutasította.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

A tőzsde a mai ünnep miatt zárva volt.

Aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 10.

Áldásos eső áztatja a földet és a gazdaközönség reméli, hogy a szárazság okozta károk nagy részben pótolva lesznek.

Ünnep előtt lévén, az eső gátolta a nagyobb forgalmat, miért csak 8—900 métermázsa buza és 5—600 métermázsa tengeri hozatott be.

Mai gabona-árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységét véve alapszámításnak, **korona** értékben:

Buza I-ső minőségű 7.10—7.20.

Buza közép 6.90—7.00.

Tengeri 5.60—5.70.

Rozs névleges jegyzés 5.70—5.80.

Arpa névleges jegyzés 5.30—5.50.

Zab névleges jegyzés 5.40—5.50.

Az irányzat tartósan kellemes.

— **Az aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság** forgalmi kimutatása 1903. március 16-tól 31-ig. Személyszállítás 1903. március 16-tól 31-ig 18488 személy, bevétel 8504 korona 60 fillér. 1902. március 16-tól 31-ig 19418 személy, bevétel 3611 korona 40 fillér, 1903. január 1-től március 31-ig 90404 személy, bevétel 18469 korona 80 fillér, 1902. január 1-től március 31-ig 92641 személy, bevétel 18693 korona 10 fillér. Teherszállítás 1903. március 16-tól 31-ig 2057410 klg., bevétel 2401 korona 80 fillér, 1902. március 16-tól 31-ig 1382050 klg., bevétel 1758 korona 67 fillér, 1903. január 1-től március 31-ig 11319200 klg., bevétel 12797 korona 72 fillér, 1902. január 1-től március 31-ig 8273340 klg., bevétel 9461 korona 22 fillér.

S z e s z ü z l e t.

— Április 10. —

Mai jegyzésünk: Készárú nagyban nyers szesz 111 orona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 18 korona, kicsinyben 120 korona herdő nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 12.90—13.— korona mmásanként.

Akinek pénzre, háztartásra, segédre, ispánra, gazdatisztre, kulcsárra, takarítónőre, kertészre, gazdasszonyra, mindenre, szakácsnőre, szobalányra, házmesterre, nevelőre, nevelőnőre van szüksége

Aki üzletet, butort, bort, gyümölcsöt, gabonát, házat, telket, birtokot, kocsit, lovat, egyenruhát, eladni vagy venni kíván

Aki férjhez menni v. nőülni óhajt, tanórakat, lakást, állást, ellátást keres vagy ad, gyermeket örökbe fogadni vagy adni szeretne, tanulót felvenni kíván

az
Aradi Közlöny
kishirdetési rovatát
használja,
ez biztosan eredményre vezet.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Április 10. —

Magyar ástrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilo gramm felül sulyban 124—6 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felül sulyban 133—4 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 132—3 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 131—2 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felül sulyban 130—1 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 128—8 fillérig, könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 122—4 fillérig.

Sertészsám. Április 8. napján volt készlet 36,315 darab, április 7. napján lóthajtott 2300 darab, április 7. napján elszállított 394 darab, április 8. napján maradt készlet 36,221 darab. Uelet: Lanya.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti árt- és értéktőzsdém.

Budapest, április 10.

Magyar aranyjárdék 4%	121.45
Magyar koronajárdék 4%	99.50
Magyar arany 4 1/2%	92.75
Magyar ezüst 4 1/2%	—
Magyar keleti vasút	—
Magyar földterhermentesítési kötvény	99.50
Magyar italmegváltási kötvény	—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	99.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	201.—
Tiszszabályozási és szegedi kölcsön	157.—
Cs. papírbondok	100.35
Cs. papírbondok ezüst	100.35
Cs. papírbondok arany	121.50
Koronajárdék	101.—
1860-iki államsorsjegyek	154.—
Cs. magyar bankrészevény	1598.—
Magyar hitelbankrészevény	722.50
Cs. hitelbankrészevény	673.75
Cs. magyar államvasút	687.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.06
Német birodalmi márka	116.95
London	239.85
Páris	95.32
20 márkás arany	23.40

NAPIREND.

Április 11. Szombat. Róm. kath. naptár: Nagyszombat. — Protestáns naptár: Nagyszombat. — Izraelita naptár: Sabbat, Zaw. — Görög-keleti naptár (március 29.): Márk püspök. — A nap két 5 óra 4 perccor, nyugszik 6 óra 26 perccor.

Kölesey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 1/2—12 1/2 óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 1/2—2 1/2 óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekllye-múzeum helyisége melletti díszterem

Időjelzés. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Széles, hűvös, eső.

CSARNOK.

Mese a boldogságról.

Irta: Kalczyk Irma.

(1)

I. A terv.

— De hol marad Irénke, a mi édes kis hősünk? — kiáltott fel egy bájos huszonkét éves barna asszonyka. — De soká várat magára!

A többiek a társaságban mind helyesleg bólintottak fejükkel.

— Igaz, igaz! — Hja érdekessé akarja magát tenni! No, de különben is, mást nem várhatunk egy jövődéli kis bankárnétól!

E szavakat el-elszórtan mondták a társaság többi tagjai. A hely pedig, a hol ezen társaság lefolyt egy rendkívül otthonos, édes kis szalon, melyben négy, szebbnél szebb fiatal hölgy ül. Három leány és egy fiatal asszony, az a kit különben már említettünk. Ez a társaság minden héten más-más hölgnél jön össze. Most éppen a fiatal asszonyka, egy mérnöknek másfél éves felesége, volt vendéglátó, a ki már előbb oly szeretreméltó aggodással emlékezett meg az ődiki vendégről, ki még nem érkezett meg. A többiek között, volt két nővér, egy fölbirtokosnak két leánya, a 18 éves Margit és a husz éves Gizli, végre pedig egy nagyon gazdag, előkelő tisztviselőnek leánya, a komoly, nyugodt Klára

Mariska, a szép háziasszony, ép nagyon szomorú arccal kelt fel a kis karszékéből, a melyben kényelmesen ült, hogy háziasszonyi kötelességeinek eleget tegyen, mikor hatalmas kopogás után megnyitott az ajtó és egy gyönyörű szép, mosolygó fiatal leány lépett be rajta. Kicsi, bájos természetű testhez simuló fehér ruba

főtte, melynek egyetlen disze sem volt, kivéve azt a vérpiros, llatos rózsát, mely fekete bársony övébe volt tűzve. Hullámos, selymes sötét-szöke haja egyszerű kontyban övezte rózsás arcát. Pici piros ajka majd kicsattant a vértől; mosolyánál, mely arcán előtűnt, látni lehetett a legvakítóbb fehérségű gyöngyfogakat. De a legremekesebb e bájos leányon, mégis az a mélytekintetű, hol pajkos, hol ábrándos, de mindig csillogó, sötétkék szempár volt, mely ugyszólván átragyogta egész lényét.

Mariska, a barna hajú asszonyka ujjongva futott Irén elébe, átkucsolta annak fehér bársony nyakát gömbölyű karjaival és forrón megcsókolta, a mit Irénke ép oly hévvel viszonzott. Azután a többi leánya körülfogta kedvencüket. És most, huszonnegyedik születésnapján mindnyájan körülvették mindentéle jót kívánva. Irén pedig, mihelyt az ölelő karokból kiszabadulhatott, levette kalapját, fehér bőrkesztyűjét lehuzta, azután belévette magát egy karszékbe és nagyot lélegzett. Most azonban kezdődött a sok kérdezősködés, hogy Irén egy percnyi türelmet kért.

— Jaj leányok, várjatok, előbb ki kell pihennem magam, nagyon siettem ide, tudva, hogy már gyötör benneteket a kíváncsiság, megtudni, hogy mért jöttem olyan későn. Ugye?

— Bizony, volt az általános válasz.

— Én nem vagyok kíváncsi, mert mindent tudok, szót Klára az ő nyugodt, csengő hangjával. Irénkének vendégük volt, még pedig a kedves duszgadzag bankár!

Ez utóbbi szavait nagy hangnyomatékkal és egy rejtélyes mosoly kíséretében ejtette ki. — Eltaláltad, édes Kláram, ő a gazdag, öreg bankár tette ma először tiszteletét nálunk, egy óriás és szép csokrot hozott magával fogatjában, s a legbájosabb hangon mondott nekem sok szépet születésnapomra!

— De honnan tudta meg, hogy ez a dicső nap ma van?

— Én árultam el édesem, mond Klára, de már, hogy hányadik, azt nem, — tette hozzá pajkosan. Nem bántam volna, ha tudná is, hisz ilyen nagy napra nem viraduk többé, hiszen ma vagyok — nagykoru! Nagykoru! De még mindig leány!

Ezt a kétségbeesés hangjának legpajzánabb utánzásával mondta. — Hja, mit tehettek arról, ha nem szeret meg senki... Vén leány leszek, leányok! Ej, de mit is beszéltek; bankárné, gazdag ünnepelt asszony leszek, kinek fogatja, toalettje, kastélyának pazar berendezése, divat és beszéd tárgya lesz! O, be pompás lesz ez!

Erre Mariska Irénkének legjobb és legbensőbb barátnője csendesesen felkelt, Irén háta mögé lépett, annak szép fejét kebléhez szorítva, sutogva mondta:

— Édes Incim, negazdagságot, hirt, pompát, hanem boldogságot és szeretelmet keress! Azt pedig nem a kastélyban, hanem az édes és csendes kis otthonban találhatod?

— De Mariska, mit értesz te boldogság alatt?

— Nem azt a tudatot, hogy mindened van, a mit szemed, szived megkíván, irigyelnek, megbámulnak, szerteszéjjel ismernek és beszélnek rólad, nem ez a boldogság?

— O, csacska leány. Ki vésett ily ferde elveket szivedbe? Nem Irén, nem ez a boldogság! Hogy, mi az? mondta lassan, megmondom; bár megértenél...

Es a percben angyali mosoly ült Mariska arcán, mialatt halkán, mintegy magában beszélve, azt mondata:

— A boldogság két lénynek teljes odaadásában, két szerető szívnek egyetértésében rejlik. Az egyik félnek csak egy vágya van, annak a másiknak mindene lenni! Ez a boldogság.

Mély csend. De csak pár percre. Irénke törte azt meg. Gyönyörű, tengermélységű szemében még csillogott a meghatottság könye, de hangja nem remegett, mikor megszólalt:

— Ez nagyon szép lehet, de én fel nem foghatom, nem érzhetem! Lehetséges volna, valakit ennyire szeretni?! En másképp képzelem a házasi életet. Zajosan, vigan, telve mulatsággal! Mulatni, igen mulatni akarok, ha egyszer asszony vagyok!

— Még nem szerettél, azért beszélsz így, mondta Klára. De várj eljón a te időd is, mert ha későn, annál hatalmasabban és akkor, akkor másképp fogsz gondolkozni!

— O nem; az én tervem a házasi életre

vonatkozólag már kész. Csak a kivétel van még hátra!

— Hát mondd el, Irénkém, milyen lesz az! — kérde Gizi, a jószívű leány.

— Jól van, hallgassatok ide.

Epen, mikor Irén beszélni akart, megszólalt a kis háziasszony, és kérte vendégeit, hogy halasztsák el beszélgetésüket uzsona utánra.

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1902. évi október hó 1-től. —

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. v. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. v. d. u.	4.45	Személyvonat d. u.	3.32
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szolnokról este	9.—
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.50
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinról délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.07	Gyorsvonat délután	4.06
Radnára délután	7.23	Személyvonat este	8.57
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.15	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.59
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.10	Személyvonat reggel	8.33
Személyvonat d. u.	4.11	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Gurahonczról szm. r.	8.08
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Gurahonczra szm. du.	4.30	Személyvonat este	6.56

NYILTTÉR.*

A jegyzői pályán 8 év óta működő és oklevéllel bíró, 27 éves nőtlen egyén

rendszeresített aljegyzői állást

keres.

Megkeresések: „Aljegyző III.“ a kiadóhivatalba címzendők. 892

A nagyérdemű izraelita vendégek szives tudomására adom, miszerint Arpad-téri

Korona-kávéházamban

(שן פסח)

husvétii kávé

a legszigorubb felvigyázat alatt kiszolgáltatik, amiért is esedezem a nagyérdemű közönség szives partfogásáért.

Legalázatosabb tisztelettel:

Grünwald Simon,

kávész.

877

Most jelent meg

GÁSPÁR FERENC

(a Negyvezzer mértföld kitünő tollu szerzőjéül)

Hét év a tengeren.

Ezen kitünő eredeti magyar munka 17—18 füzetben jelenik meg. Füzetenként 60 fillérért megrendelhető

Aradon:

INGUSZ I. és FIA

könyvkereskedésében.

Városi és megyei telefoni 517.

Eladó ház!

Deák Ferencz-utca 20. és Kápolna-utca 31. számú

átjáró ház

szabad kézből

eladó.

Bővebbet Dr. Tamasdán Livius, ügyvéd irodájában, József főherczeg-ut 17. sz. 881

4821—1903.

Hirdetmény.

Posch Károly aradi lakos, a Zrínyi-utca 5. számú házában levő fürdőjét a Deák Ferencz utca 2. számú háznak, a Zrínyi utca felőli oldalra áthelyezni óhajtván, az 1884. XVII. t. cz. 27. § a értelmében a telep helyszín tárgyalására határidőül f. évi április hó 14-ének d. e. 11 órája kitűzetik, amelyre az érdekeltek ez uton is meghívottnak azon észrevétellel, hogy a telep helyszín és tervrajza, valamint az üzem módjának leírása a kapitányi hivatal iparügyi osztályánál f. évi április hó 14-ig, mindenkor a hivatalos órák alatt betekinthező, s a netáni észrevételek írásban ugyanott, éleszoval pedig a helyszíni tárgyalás alkalmával megtehetőek, mert amennyiben ilyenek nem emeltetnének, s ha köztökintetek gátlólag fel nem merülendnek, a telep áthelyezése az idézett törvény 30. § a rendelkezéséhez képest meg fog engedtetni.

Arad, 1903. évi április hó 9-én.

Sarlot,
főkapitány.

Magy. kir. államvasutak.

40710—1903. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága ezennel nyilvános pályázatot hirdet az eddig saját kiadásában megjelenő kis zsebrétű menetrend könyvecskéknél jövőre, egészen 1903. évi szeptember hó 30-ig vállalkozó által való kiadására, valamint a m. kir. államvasutak állomásain való elárúsításának kizárólagos jogára.

A közelebbi feltételek és részletes módzatok a helybeli kereskedelmi és iparkamaránál betekinthezők és a m. kir. államvasutak igazgatósága anyag és leltárbeszerzési A. III. szakosztályánál (Budapest, VI. Andrassy ut 78. sz. II. emelet, 54. ajtó szám) kaphatók.

Az ivenkint egy koronás bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve ily felirással: „Ajánlat a 40710—1903. számhoz” 1903. évi április hó 28. déli 12 óráig az anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál benyújtandók, vagy posta útján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt 3000 koronára készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban 1903. évi április hó 27-iki déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak főpénztáránál leteendő

Budapesten, 1903. évi február hóban.

Az igazgatóság.

(Nyomatás nem díjazatik.)

8874—1903.

Hirdetmény.

A folyó évi márczius hónapban engedélyezett italmérések várható forgalmáról szerkesztett 10 darab összeírású jegyzéket az állami jóvedékről szóló 1899. évi, XXV. t. cz. 17. § a és az erre vonatkozó utasítás 17. § a értelmében 1903. évi április hó 9-től számítandó 8 napra közszemlére azzal tesz-

szük ki, hogy az ellen nem csak az érdekeltek, névszerint: Kádas Antalné, Riger Sándorné, Kuzma József, Grünberger Sándor, Blaskovich Erneszt, Terényi Jenő, Färber Lajos és társa, Butzkó Béla és Lövinger Albertné, hanem az aradi ipartestület és kereskedelmi testület is nyújthat be 8 napon belül a fogyasztási adófelügyelőséghez észrevételeket.

Arad, 1903. évi április hó 7.

A városi tanács.

TUNSZKY ES MIHÁJLOVITS

vasbutor és acélsodrony ágybetét gyára

ARAD, Templom- és Kölcsey-utca sarok.

Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat u. m.:

katona-, tűzoltó-laktanyák, kórház, iskolák, intézetek, kávéház berendezését.

Kertisátrak, (szédszedhető) pavillonok,

kávéház és vendéglők részére.

— Szállítunk helyben és vidékre kereskedőknek viszonteladásra. —

Kitűnő vasmunka!

Finom fényezés!

278

Pontos szállítás!

Husvétii öntöző-vizek!

Kölni viz. ————— Rózsa viz.

minden árban kapható.

Különösen alkalmas és már tavaly is általános közkeveltségnek örvendett öntöző illatszerek a

PRIMA VERA

szóró-dugóval ellátott üveg, ára 25 kr.

Angol, francia és belföldi illatszerek mindenféle virág-illatban. Háromszoros koncentrált parfüm dekája 25 kr.

A fogcosmetikai téren páratlanul áll a

Venus antisept. fogpép,

hófehér fogak eléréséhez felülmúlhatlan készítmény, 1 doboz egy pár hónapra elegendő, ára 60 kr.

Az üres tégely 10 krajczárral visszaváltatik.

Próbadohoz 85 kr.

A fenti szerek kaphatók

126

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriumában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Ez a legfontosabb

nem kell elköltözés esetén, vagy más esetben feleslegessé váló butorokat pottom áron eladni, megveszem én azokat, ugyszintén

uraságoktól levett ruhákat

a legeslegmagasabb árban.

Kivánatra házhoz is megyek.

Roth A.

butorvétel és eladás.

Árpád-tér 4. sz. (a zsidótemplommal szemben.) 405

Gebhart J. és Fia

Aradon, Andrassy-tér 16.

Karlsbadi és schönfeldi porcellán árú raktára.

Étkező készlet 6 személyre 26 darabból, sima fazon, arany szegélyvel 7 frt

Ugyanaz diszes szecsesz-sziós vagy rococo fazonban, élénk mintázattal 9 frt

Tea készlet, diszes kivitelben, rococo vagy szecseszsiós fazonban, 6 személyre 15 darabból 3.80 frt

Kávés készlet, ugyanily kiállításban 3.60 frt

Fayencze és porcellán mosdókészletek.

Mosdókészlet 36 cm. laivoirral, több színben festett vagy aranyozott mintával, nyitott tárgyakkal 4.50 frt

Ugyanaz, csak 40 cm. laivoirral 7 frt

Ugyanaz, csak 42 cm. laivoirral, egyszínben festett diszes mintával, nyitott tárgyakkal 5.50 frt

Ugyanaz, csak több színben festett és aranyozott mintával 8 frt

Ugyanaz, csak 44 cm. laivoirral, egyszínben festett mintával, csukott tárgyakkal 7 frt

Ugyanaz, festett diszes többszínű mintázattal, arany nélkül 8 frt

Minden porcellán és fayencze tárgy utána rendelhető.

Dessert készletek:

1 diszes állvánnyal, 6 tányérral, 18 cmtr. 1.20, 1.50, 2 és 2.50 frt

Diszes üvegtál nikkelezett talapzaton 1.50

Diszes többszínű üvegtál china ezüst talapzaton 3 forinttól feljebb.

Disz és aradi látképekkel diszitett emlékpoharak felnőttek, gyermekek és utazók részére legdiszesebb kivitelben 25, 30 és 35 krajczárért.

Továbbá ajánlhatunk mint egyedül használható evőeszközök: alpaccakészleteinket. Chinaezüst készletek gyöngye ezüst felületük miatt nem ajánlhatók.

Alpacca és alpaccaezüst evőeszközzeinkről képes árjegyzéket bárki-nek készséggel küldünk.

Vidéki megrendelések pontosan és azonnal teljesítetnek.

TELEFON SZÁM 219.

APRÓ HIRDETÉSEK.**Istálló**

6 lónak nagy udvarral, a belvárosban, május 1-jére kiadó. Bővebbet lippai sörraktár. Salacz-utca 5. szám. 878

Május hó 1-ére kiadó!

Üzletnek, műhelynek alkalmas utcái sarok helyiség, lakással együtt kiadó. Bővebbet Aranykéz-utca 20. szám alatt az udvarban.

Barna Kálmán

festészeti műterme

Aradon, Szt.-Pál-utca 2. sz.

Lakás B. Határ-utca 4. sz.

Elfogad a mű- és díszfestészet terén előforduló bármely munkák elkészítését, nevezetesen:

templomok, termek, kastélyok, stb. belső díszítését.

Szent képeknek, valamint egész oltároknak előállítását, arckép, táj- és genreképek művészi kivitelben való megfestését. 533

Vázlatok és költségvetésekkiváratra készíttetnek.

4854—1908. kh. szám.

Hirdetmény.

A f. évi április hó 11-én tartandó nagyszombati feltámadási körmenet a vett értesülés szerint a Kőlcsey-utcai rom. kath. templomból a Kőlcsey, Templom és Battyányi-utczákra át fog elvonulni.

Az említett utczákban a körmenet tartamára a kocsiközlekedést betiltom és tekintettel az ezen utczák szűk méretére, figyelmeztetem a közönséget, hogy a körmenet zavartalan lefolyása, valamint a forgalom akadálytalan lebonyolítása, ugyszintén a személy és vagyonsbiztonság érdekében ne tömörüljön a Kőlcsey-utczában, hanem már a körmenet megkezdése előtt a többi utczákban is, nevezetesen a Templom- és Battyányi-utczákban helyezkedjen el.

Arad, 1903. évi április hó 9.

Sarlot
főkapitány.

A Husvétii ünnepek alkalmával

házhoz küld**10 üveg** 874**valódi Pilseni sör****a főraktár**

Salacz-utca 5. — Telefon 337.

Fejér Gyula 71. sz. telefon

és

Dürr Gusztáv 118. sz. telefon.

KINTZLER ZOLTÁN

Cronomettar műorás és ékszerész

Arad, Andrassy-tér 20. (Régi Arena.)

Kizárólag finom

óra és ékszer

kapható. 321

Pontos és szolid kiszolgálás!

Posta czim: Müller J. és fia Arad.

Ruha festészet.

A tavaszi idény beálltával tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel, miszerint

férfi és női tavaszi felöltők, gallérok (Ceppek),
gyermek kabátkák,

férfi öltönyök, női ruhák

egészben, minden bontás nélkül

festetnek

vagy vegyileg tisztítatnak

Müller J. és Fianál

Aradon, 592

Asztalos Sándor-utca 2—3. — Forray-utca 4. sz.

Gyár: Halász-utca 29—30.

Posta czim: Müller J. és fia Arad.

Szobafestő- és mázoló-ipar áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy **szobafestő- és mázoló- műhelyemet**

Vörösmarthy-u. 3. sz. alá

(Hertska házban)

helyeztem át.

Tisztelettel

Fischer Ármán,

409

szobafestő és mázoló.

Uraságoktól levetett
téli és nyári ruhákat

a legmagasabb áron veszek.

Kivánatra házhoz is megyek. Továbbá használt butorokat is veszek és olcsó áron eladok. 865

Menczer Márton

Arad, Petőfi-utca 7. sz.

Zálogczéduiákat,
tört aranyat, ezüstöt és ékszer-
tárgyakat készpénz fizetés mel-
lett a legmagasabb áron vesz

DEUTSCH IZIDOR

óras és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legolcsóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb 703

óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438.

ARADON,

Salacz Gyula-utca 2.

Kalmár József

műszerész

ajánlja jó minőségű

kerékpárjait.

Raktáron tartok elsőrendű külső és belső gummitak és minden a kerékpárhoz tartozó felszerelési tárgyakat. Olcsón és jótállás mellett végzek

kerékpár javításokat.

Villanyos csengő és telefon berendezéseket szakszerűen és jótállás mellett készítek. 806

Telephon szám 242.

4791—1908. kh. sz.

Felhívás.

Folyó hó 7-én este egy veszett kutya az Andrassy-téren több embert és több kutyát megmarta. Mivel a veszett eb által megmarta kutyák közül csak egyet sikerült elfogni, ennél fogva felhivom az eb-tartó tulajdonosokat, miszerint az, akinek kutyája megmarva lett, ezt további intézkedés végett már a saját érdekükben is jelentsék be, mert ezen dolog a rendőrség részéről puhatólás tárgyát képezi s ha kiderülne, hogy valaki eltitkolta kutyájának megmaratását, szigoruan fog büntettetni.

Egyben felhivom Arad város összes lakosságát arra, hogyha tudomására jutna, hogy kinek a kutyáját marta meg a veszett eb, ezt közérdekből a saját érdekükben is hozzám jelentsék be.

Arad, 1903. évi április hó 8-án.

Sarlot
főkapitány.

Husvétra

mindenki új ruhát szeretne olcsón.

REINER S. SÁNDOR nagy áruháza

Arad, Hunyadi- (Fekete kutya) utca 2. szám

Budapesten és Bécsben oly bámulatos olcsó áron vásárolt szöveteket, kézműárakat, valamint csipkéket, szalagokat és más díszítéseket, hogy már pár koronával is mindenki kielégitheti legkedvesebb óhaját. 559